

7 Přílohy

Příloha č.1 Řebíková

Příloha č.2 Pakosta

Příloha č.3 Jeřábek

Příloha č.4 Müllerová

Příloha č.5 Zelenka

Příloha č.6 Lakatoš

Příloha č.8 Löffler

Příloha č.9 Heller

Příloha č.10 Králová

Příloha č.11 Chladová

Příloha č.12 Elznic

Příloha č.13 Ždiárský

Příloha č.14 Kepičová

Příloha č.15 Kubiš

Příloha č.16 Horník

Příloha č.17 Kliměš

Příloha č.18 Bendíková

Příloha č.19 Vzor polostrukturovaného rozhovoru

Příloha č.20 Mapa

Příloha č.1: Přepis rozhovoru paní Řebíková - starostka obce Hora Svaté Kateřiny**19.3.2011, 12:53, Hora Svaté Kateřiny u paní starostky doma****1. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?**

Hora Sv. Kateřiny se nachází na Růžovém Vrchu a dolní část Kateřiny je údolí, které je tak nějak „zařízlé“ do těch hor, vlastně i cesta sem na Kateřinu, to je zářez, že jo, to je údolí, krásný. No je to prostě krásné místo, které dřív bylo zatíženo exhalacemi v 70. letech z chemičky a ze šachet, a v 70. letech to tu vypadalo teda strašidelně. Stály suchý stromy a tak. A dneska na těch planinách je všude mladý lesní porost. A každý kdo sem přijede, obdivuje tu přírodu a říká, to je nová Šumava. Je tu krásně. A co se týče popisu obce, tak to byla horní část a dolní část. My jsme v té dolní části. A ta horní část to je ta hornická osada, kde se s tou výstavbou začalo. A protože těch horníků bylo kdysi hodně, tak přes tisíc nebo dokonce 3 tisíce, teď nevím přesně, a ten kopec je docela malý, tak se tam v 17. století začaly stavět domy městskou zástavbou, což dneska přináší té obci hrozná problémy. Parkování atd., protože jsou to i vyšší domy, kde je víc partají a málo místa na ulici a ta městská část – my jsme zvyklí vesnice v horách, že to má určitý charakter, jednotlivé domky, a to právě ten vršek není. A když si člověk uvědomí v čem to je, tak to působí trochu divně a jsou s tím i problémy. Obrovské problémy. Kdežto dolní část, sem když vjedete, tak vjedete do ráje. Krásně udržované domky a okolí těch domků, prostě je to styl pravé vesnice. A ty domky jsou v podstatě dost od sebe, i když v posledních 10 letech se dost staví, takže ty proluky, co byly velké, už začínají být zastavěné.

2. kvalita života***a. subjektivní***

Tím, že jsem zde měla práci, jsem zde našla i vyžití. Jsem člověk, který se práci věnuje hodně, pak se věnuji rodině a moc času na ostatní vyžití nezbyvá. Ale v čem je tedy to vesnické prostředí „zvláštní“ – nemá člověk výběr přátel. Ve městě máte škálu lidí, z kterých si můžete vybírat, obklopuje Vás hodně sousedů a můžete si po těch známých „sáhnout“ jinak, kdežto tady je ten rozsah tedy velmi omezený. Takže člověk si musí na té vesnici umět vystačit sám. A co bych ještě ráda podotkla, a to z pohledu

člověka, který se zde nenarodil – když sem přijdete ve 30 letech, tak jste cizinec, pro někoho i po 20 letech. Dneska už mě tedy berou jako domorodce, ale přeci jenom už je to 36 let, co zde žiji. A ti, co si pamatovali, že jsem se přistěhovala, tak ti postupně odcházejí, takže už jsou zde generace, které mě mají zakódovanou jako „ona je tady“ a už si nepamatují, že jsem někdy přišla. Ale pořád nemám ten základ, protože základ na kontakty se tvoří v dětství, mládí atd. Například Bára, ta se tu narodila, s dětmi chodila do školy, takže ona, ať se mrkne na jakoukoliv stranu Hory Sv. Kateřiny, tak tam bude mít někoho známého, s kým chodila do školy, nebo má jinou vazbu přes přátelství. Takže když se člověk někam přestěhuje, tak si omezuje možnost kontaktů.

b. *Jak ovlivňuje krajina Váš život?*

Když jsem bydlela ještě v dětském domově, tak jsem celkem pravidelně sledovala z okna západ slunce. Je to zážitek. Každý den vypadá ten západ jinak. Dnes mám více in natura tu přírodu. Mám rada zimu i léto, léto samozřejmě raději, a je to krása, že takhle na té vesnici může člověk vyběhnout v kteroukoliv denní dobu ven a odpočinout si na tom sluníčku, na trávníku, a být v té přírodě. Jinak já jsem vždy měla zdravotní problémy takové, že jsem toho moc nenachodila. V současnosti se cítím líp a jsem schopná víc chodit. Ale už to nedoženu, to co tady například nachodila Bára. Takže já to tu obdivuju, mám nezapomenutelné zážitky z Gabrielina údolí, kam jsme s mužem chodili. Tam jsme dojeli a šli, nebo jeli na kole. Prostě mě to zde ovlivnilo, je to krásný a úplně nejkrásnější z těch všech koutů, které zde jsou je určitě to Gabrielino údolí. Jinak s dětmi z dětského domova jsme chodili hodně často k Perníkové chaloupce, což je chata, která vypadá jak perníková chaloupka i s tím okolím. Je to tu hezké a člověk se tu cítí příjemně. Může si kdykoliv vystartovat a v zimě, takový únor, když je čerstvě napadlý sníh, šmolková obloha, slunce... nádhera.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Za Krušnohořanku, protože z toho, co konám ještě i mimo, dokážu nedělat rozdíly a teďka třeba v té funkci, chci společně s těma sousedníma

vesnicema. A kontakty na Německo mám také celkem dobrý, i když německy taky moc neumím, jen v tom smyslu, že si umím koupit boty a takový to jednoduchý dorozumění. Takže Krušnohorka, ale vnímám to Krušnohoří tady právě díky tomu kontaktu s Německem, tam je hora, a tam je výhled na celou tu náhorní planinu, kde si uvědomíte, že vlastně ty 3 vesnice jsou součástí náhorní planiny, kde je dalších 20 obcí na té německé straně. A de facto si člověk při pohledu z toho kopce uvědomí, že ta hraniční čára je takové umělé přerušení toho života. Já si říkám, že kdyby tady ta hranice nebyla, tak by tady, ty 3 vesnice, vypadaly úplně jinak, protože za tou čarou je daleko víc živo, než tady. Myslím, že by to tomu prospělo. I když dnes je ten význam hranic setřený hodně a až přejdeme na Eura, tak bude setřen úplně, ale přeci jenom ta různost zákonů je taková hloupá na tak malé státy. Kdyby se domluvili na rozumných zákonech, a jsem přesvědčená o tom, že Češi si neumí vládnout a v životě se to nenaučí, protože jsou to Švejci.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Asi ano, vnímám. Tam jsou ty hory nějakým způsobem jiné. Tam je to ústecké Krušnohoří, a to je úplně jiné, než to karlovarské. Tou krajinou, protože pokud vím, tak na té straně k Jáchymovu jsou to vyvěliny, de facto sopky, a podle toho také vypadá ten tvar hor, kdežto tady jsou to souvislé hřebeny a je to z nějakých těch čtvrtohor nebo třetihor (nejsem si jistá), z toho vrásnění.

3. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Tady jsou takové všelijaké zájmové aktivity. Sportovní, šikovné ručičky, tanec. Já jsem chtěla chodit na cvičení, ale měla jsem zdravotní problémy, tak jsem se bála, že bych to nezvládla. A vždy jsem měla takovou

práci, která mě vytěžovala, a kdybych se takhle ještě něčemu věnovala, tak bych šidila svou rodinu.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Když mají pocit, že o něco jde, tak se zúčastní. Třeba teď na posledním zasedání byla účast cca 70 lidí. Na předchozí zastupitelstva chodilo někdy max. 10 lidí. Ale očekávám, že až to teď povedu, tak to bude trochu jinak. Setkání budou častěji, bude tak méně bodů k projednání a bude více času si o tom popovídat. A nechci, aby se jen hlasovalo, ale aby se o dané věci mluvilo. Aby lidé jen pro něco nezdvihali ruku, jen pro ten název věci. A možná, když to bude zajímavější, tak začnou více chodit.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Ti se zapojují pouze tehdy, pokud něco potřebují. Ti si přijedou sem od všech starostí odpočinout.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

Já myslím, že se zapojuje taková ta střední generace (40-50). Ti starší si myslí, že se už stejně nic nezmění, ty mladý to ještě tak nějak nezajímá.

b. stav krajiny

Jak byste popsala okolní krajiny?

Už jsem ji popsala v té první odpovědi, ale mám ještě jednu takovou zajímavost. Krušnohoří na české straně je strmý příkrý svah, do kterého jsou zařízlá jednotlivá údolí. A od údolí na Klíny to má být CHKO, myslím, že směrem na Teplicko je jich celkem asi 11, a jsou tam rostliny a zvířata, která nenajdete někde jinde. A na té německé straně jde plynulý mírný svah, taková nakloněná rovina, a oni mají ty podmínky pro rozvoj, pro život, pro průmysl mnohem vhodnější, než u nás na české straně. Protože my jsme tady samý svah. Jen ta Sv. Kateřina, to je samý svah. Takže teď se řeší nová místa pro bydlení a budou se zařezávat do těch svahů.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Mně se tu líbí všechno.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny?

To je zajímavá otázka. Zemědělství je nutno podporovat, protože to dělá krajinetvorbu. Co se týče elektráren, tak si myslím, že úplně nejideálnější by bylo využití vodních elektráren, protože jsou zde říčky a potůčky, a to by vůbec nezasahovalo do té krajiny. Nevýhoda těch vodních elektráren je ale malá výtěžnost a malá ekonomická efektivnost. Možná pro tu vesničku/menší lokalitu ano. Ale návratnost vodních elektráren je dlouhodobá. Pak jsou větrné elektrárny, které tady už máme, a ty mi nevadí. I z té vizuální stránky. Navíc já mám ráda využívání přírodních zdrojů a vidím v tom i příjem pro obec. Ale vadilo by mi, kdyby umístění větrných elektráren bylo jako např. v Německu, kde jedete ½ hodiny přes lán větrných elektráren. To je dle mého názoru odepsání toho kraje.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

Když to neomezuje názor odborníků co a jak řešit, tak s tím problém nemám.

c. stav obce**V čem vidíte potenciál vaší obce?**

Mohlo by to být pěkné místo pro turistiku, ten potenciál už tu je, co se týče ubytování a v současné době to není tak využíváno, jak by mohlo. Dále využít toho, že zde máme školu a spolupracovat více se sousedními vesnicemi, aby se více podíleli na obecních příjmech právě kvůli té škole.

Jak byste tento potenciál rozvinula?

Zkvalitněním veškerých služeb, tzn. investovat do nich, zkvalitnit možnost parkování, vzhled obce, aby to bylo poutavější a hezčí.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Málo financí.

4. historie a její vliv na současnou podobu života**Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?**

Ta naše generace stále ještě vnímá to poválečné období, nevím, jestli se to promítá až tak do současného konání. Ty divoké scény s odsunem Němců. Já jsem měla v domově Němce, on byl němej, tam byl 3x odsunutý a on se 3x s baťůžkem vrátil. Oni pochopili, že kdyby ho zase odsunuli, tak se počtvrté vrátí a nastěhuje se do toho svýho baráku. Tak tady nakonec zůstal. Ten odsun se děl v celým pohraničí, nevyhnulo se to ani Kateřině. V historických knížkách se píše, že bylo zavražděno 10 Němců na Malém Háji de facto až po válce. Byla to pomsta za Čecha, který byl nešťastnou náhodou zasažený kulkou, tak si mysleli, že to udělal nějaký Němec. Češi okamžitě vyhlásili, že když ten člověk zemře, tak to Němcům vrátí. Sestra v nemocnici byla v Kateřině, ta to řekla těm doktorům a ty dělali všechno, aby ho zachránili. Protože věděli, že to bude krutý. Bohužel ho nezachránili. Potom před hospodou četli jména, sezvali lidi, vytáhli 10 chlapů. 2 se zachránili, jeden utekl někam do kopřiv, kam za ním nešli. Druhej byl táta a syn. Měli shodná jména, takže když četli ty jejich jména, tak někdo řekl, že ten už tam je. Je na to památníček na Malým Háji a je tam napsáno „Obětem druhé světové války“. Němci se proti tomu ohradili, že je to lež, že to nejsou oběti druhé světové války, ale že jsou to oběti chování tady lidí, a že to byla vražda. No a Češi zas můžou namítat, že kdyby oni nevyvolali válku, tak se tohle nestalo, což je dilema, který si každý musí zpracovat. Stalo se to 11.7.. Jinak z té těžební doby, kdy je to zde poddolované, je zde tzv. Mikulášská štola, i se prohlásilo, že je zde jantarová komnata a bylo několik pokusů se dostat do zdejších štol. Dle jednoho pamětníka je ve štole ukryt „poklad“, který tam ukryli Němci. A to se promítá do současnosti, protože např. před 10 lety se p. Gencler snažil jantarovou komnatu najít. Je zde i snaha

zpřístupnit Mikulášskou štolu veřejnosti a udělat z toho lákadlo pro cestovní ruch.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Od roku 1975.

Navštívila jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Nevím, že by se nějaké děly...

**5. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.
Souhlas s uvedením osobních údajů.**

Věk: narozena 1946

Vzdělání: Stavební průmyslová škola, Pedagogická fakulta

Zaměstnání: starostka

Příloha č.2: Přepis rozhovoru pan Pakosta - důchodce, bývalý starosta**19.3.2011, 16:10 Hora Svaté Kateřiny v restauraci Vagón****1. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?**

Ve středu Krušných hor. Je to už německé povodí. Geograficky už jsme na německé straně na spádu do české kotliny prudkým svahem.

2. kvalita života**a. subjektivní**

Dobrá.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Podstatně. Je úplně nová, neprozkoumaná a je to něco, jako když přijeli osídlenci do Ameriky. Tady vůbec nikdo nebyl. Je to nové území. Tady nikdo nebyl původní.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Občan Sv. Kateřiny. Knížectví Hory Sv. Kateřiny.

c. porovnání regionů**Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?**

Není rozdíl. V podstatě v Krušnohoří není rozdíl. V údolí je rozdíl v průmyslu, ale zdevastovaný je stejně.

3. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství**a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?**

Slabé.

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Ne.

Je to občanské sdružení aktivní, co se společenského života týče?

Slabě.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Skoro vůbec.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Nezapojují vůbec.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

- Starší ročníky.

b. stav krajiny**Jak byste popsal okolní krajiny?**

Náhorní plošina, smíšené porosty.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Mně se tu líbí všechno.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Těžba jako taková tu není, ale lanovitě se sem dostávají zplodiny z údolí.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Tady není co chránit ve smyslu té typické ochrany.

c. stav obce**V čem vidíte potenciál vaší obce?**

V zelené louce, v přírodě.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Nekopírovat vše, co je v ostatních „rozvinutých“ krajinách. Stálo by za to udržet to, tak jak to je. Přirozené.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Nízká sociální úroveň obyvatelstva.

4. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Kromě hornictví, památky jako kostel atd. Ty události prakticky vymizely.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Od roku 1959.

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Ne. Tady žádné ani nebyly.

5. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: narozen 1938

Vzdělání: vyučený horník

Zaměstnání: důchodce

Původem z východních Čech, v místě od r.1959

Příloha č.3: Přepis rozhovoru pan Jeřábek - podnikatel, zakladatel kultu Hliníka

19.3.2011, 18:00, ve Vagónu – restaurace pana Jeřábka

1. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Rodiště Hliníka, točíme nejlepší pivo, nádherná příroda.

2. kvalita života**a. subjektivní**

...

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Dobře. Jsem archeolog amatér. (Pan Jeřábek vypráví o tom, jak nachází kolem svého domu staré předměty a snaží se přijít na jejich původní funkci).

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Cítím se jako král. Krušnohorec.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Já myslím, že je to stejné. Tam se pohybuji jako turista, tady žiji, tak na to koukám jinak. Ale řekl bych, že tam ten turismus víc žije.

3. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství**a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?**

Občanské sdružení Hoska zde fungovalo perfektně. Ale po revoluci chtěl každý začít podnikat a přestalo je to zajímat. Teď to prochází takovou krizí, kdy ty starší už tu nemají děti, ty mladé to nezajímá, protože děti ještě nemají. Takže je to vše na mrtvém bodě, není pro koho ty aktivity dělat.

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

...

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Někteří až moc. Ale to je ovlivněno i politikou.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

...

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

...

b. stav krajiny**Jak byste popsal okolní krajiny?**

Krajinu znám od 70. let, kdy jsme sem jezdili na kole. A když jsme tenkrát zabloudili na Sv. Kateřinu, měl jsem pocit, že jsem ve válečném filmu. Ono i teď je to pořád takové. Nikdy jsem si nepředstavoval, že bychom zde žili a živili se tím ničím, co tu je, a za vše může nejstarší dcera, která ráda lyžovala, tak jsme hledali místo, kam bychom se kvůli tomu mohli přestěhovat, a tenkrát zde byly volné pozemky, a na Kateřině se postavila sjezdovka.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Mně se tu nelíbí ten oprýskaný vagon. (Vagon je restaurační zařízení, které pan Jeřábek provozuje, pozn.KT) Jinak se mi tu líbí vše.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Jen turistika. Nevyužívat.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

krajiny, ochrany tradičního rázu.

Ano, určitě.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Historie, na kterou se dá navazovat – muzeum.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Turismus. Hospod je tu pro turisty až až, ubytovací kapacita také.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Škodiči, co to dělají úmyslně.

4. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Tady nikdo nemá kořeny. Takže vše se vyvíjí znovu.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Přistěhovali jsme se sem v r. 1992 z Litvínova.

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Akce tu jsou, myslím, že je to 11. července na počest obětí 2. světové války. Ale nenavštívil jsem je.

Jak Krušné hory vnímá okolí – pro ně jsou Krušné hory stále mrtvé. A ti turisté, co to tu objevují, jsou nadšení tím, jak to tu teď vypadá. Perfektní krajina, stezky, a že tu není tolik lidí jako např. na Šumavě.

5. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 57

Vzdělání: vyučený

Zaměstnání: hospodský

Příloha č.4: Přepis rozhovoru paní Müllerová – starostka obce Loučná pod Klínovcem, členka TJ Klínovec

29.3.2011, 13:08, u paní starostky v kanceláři obecního úřadu v Loučné pod Klínovcem

1. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Loučná pod Klínovcem je druhé nejmenší město v republice. Skládá se ze dvou částí: Loučná a Háj. Patříme do Ústeckého kraje a máme zhruba 109 evidovaných obyvatel. Já jsem zde 10 let.

2. kvalita života***a. subjektivní***

Tím, že mám dopravní prostředek, tak ta kvalita života se stupňuje. Já si mohu dojet pro všechno, co potřebuji, ale ti důchodci, co auto nemají, tak to mají těžší.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Jsme sportovci a využíváme krajinu jako sportovci, takže bych řekla, že ovlivňuje náš život na 90%. Pozitivně samozřejmě.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Obyvatelka města Loučná

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Vnímám. Jsou tady rozdíly, je vidět, že na té karlovarské straně je více financí, jsou tam tedy lepší komunikace atd.

3. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jsste členem nějakého spolku, sdružení?

Nejsem. Jen TJ Klínovec. Z té sociální stránky se snažíme organizovat věci pro děti, jako Mikuláš, dětský den, pálení čarodějnic a snažíme se lidi nějakým způsobem sdružovat. Ty aktivity jsou spíše směřované na zimní sezonu, ne na letní.

Je to občanské sdružení aktivní, co se společenského života týče?

Zapojují.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Zapojují.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Někteří z nich na úrovni trvale žijících lidí. Některá část vůbec. Zaplatí si poplatky za popelnice, a tím to pro ně hasne.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

Střední, mladá generace.

b. stav krajiny

Jak byste popsala okolní krajiny?

Louky, lesy. Za posledních 10 let určitě došlo ke zlepšení krajiny. Opět se to tu zalesňuje.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Líbí se mi, že se tu člověk sportovně vyžije. Co se mi nelíbí, je ta špatná dostupnost dopravy (autobusy, atd.), špatná dostupnost zdravotní péče a služeb. Co se krajiny týče, tam není nic, co by se mi nelíbilo, ale určitě jsou věci, které by se daly zlepšovat. Samozřejmě velký rozruch vyvolaly větrné elektrárny a rozdělily obec na 2 tábory. Jeden souhlasil, jeden byl samozřejmě rezolutně proti.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Větrné elektrárny – samozřejmě na oko to hezké není, jsou to takové pahýly, a když je hodně ticho a je vítr z té strany, tak je to i slyšet. Nelíbí se mi, esteticky to prostě hezké není.

Myslím si, že tady je důležité rozvíjet turismus a určitě ne průmysl. Rozvíjet a spojovat ty obce cyklostezkami.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

Určitě bych byla pro, protože se zde vyskytuje spousta rostlin, které mají lokalitu pouze tady. A my jako město žádáme už druhý rok dotaci na pomoc té ochrany.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Dobrá spolupráce mezi občany, kvalitní vedení a samozřejmě spolupráce obou těchto obcí, což si myslím, že vše pak bude fungovat lépe, než rozdělení. A samozřejmě spolupráce s investory.

Jak byste tento potenciál rozvinula?

Jednak podpořit tu spolupráci. A vytvořit cyklostezky, které spojí ty obce tady a podpoří to propojení.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Určitě nesmyslné dohady o tom, zda to či ono má smysl.

4. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Určitě jste si všimla, že tu máme galerii místního malíře. A to je důležité, snažit se postavit tu obci na historii. Teď vyšla i kniha o historii Loučného. Samozřejmě, že tu žijí jak Češi, tak původní Němci, snažíme se i otevřít přechod, abychom se více spojili.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Já 10 let, tatínek od věku 15ti let, takže od malička jako rekreant.

Navštívila jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Tady v této budově bývala školka i škola a měli v roce 2005 setkání právě bývalých žáků. Už jich je tedy hodně málo.

5. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 32

Vzdělání: VŠ pedagogická

Zaměstnání: starostka obce

Příloha č.5: Přepis rozhovoru pan Zelenka – kronikář obce Loučná pod Klínovcem

29.3.2011, 13:45, v kanceláři starostky obce Loučná pod Klínovcem

1. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

...

2. kvalita života**a. subjektivní**

...

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Bez auta jste tady vyřízená. Já mám sice starou škodovku, ale mně je to jedno, to není důležitá věc, jestli je to škodovka, nebo mercedes, hlavně, že to jezdí. Jinak nedostanete nic. Noviny, nic..

Jinak mně se vždy líbily hory, a v nížinách bych asi nemohl vegetovat, to je takové fádňá.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Určitě obyvatel Kovářský, Krušných hor.

c. porovnání regionů**Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?**

Ano. Myslím, že ta městečka nebyla tak zničena jako tady, osídlením. Je to mnohem udržovanější. Já to znám až po Kraslice a přijde mi to tam v lepším stavu, jak tady. Tady to bylo spíš takové opuštěnější. Tak ten Boží dar měl vždy prioritu, byl známý, má tam ty Abertamy, Pernink atd. a tam to bylo mnohem více udržované a byly tam i lepší stavby. Takové ty domy vilového typu, a to my zde nemáme. Co tady dnes stojí, nemyslím chaty – ty povolovali na starých základech shořelých domů, a od silnice na druhou stranu se stavět nesmělo kvůli pásmům, takže se nepolovalo, i když tady byla velká plocha. Podle starých mapy je zbouraných 70% domů v Loučném. Zůstalo ze starých zástavby pouze 30%

3. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

- a. *spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?*

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Jsem jen kronikář.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Někdo ano, někdo ne. Půl na půl řekl bych. Nebo když něco potřebují.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Také většinou, když něco potřebují. Když potřebují koupit pozemek, nebo se jim něco nelíbí.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?**

...

- b. *stav krajiny*

Jak byste popsal okolní krajiny?

Tak nyní už to celkem jde. Tady se stavělo po tom zvratu režimu, tady nahoře je takové velké sídliště, kdo se tady nenarodil nebo nepřiženil, tak se tady nechytl, to bylo plný tady. A po tom převratu krachly ty malé fabričky. No a všichni ti mladí utekli do Bavorska. Takže ten Rosenenthal? Měl po převratu 5 tisíc obyvatel, a nyní má s bídou 2,5 tisíc. Zůstali jen ti, co mají barák, a to sídliště je vylidněné. Už zbourali i samoobsluhu, co tam byla, protože neměli komu prodávat. Kdyby se ti lidé ze všech těch domů sestěhovali, tak naplní 1 ten dům. Tam máte třeba obsazené 2 byty v celém domě.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Nelíbí se mi tady ty boudy Vietnamců. A to má tady jeden soukromník a s tím nejde hnout. A také se mi nelíbí, že tady někdo koupí např. dům na kšeft a pak to nechá být.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Zemědělství – na to už tady nejsou žádní lidé. Jinak, pokud uvidíte dobovou fotografii před válkou, tak ty stráně byly jedno políčko vedle druhého. Tady se pěstovalo všechno. A bylo to všechno hezky obdělané. Teď už to alespoň sekají, ale byl čas, kdy se o to vůbec nestarali. Průmysl těžko tady. Při dnešních ekonomických podmínkách je nereálné mít tady nějakou malou fabričku. Pár pokusů bylo po 68 a nic z toho nedopadlo. Větrné elektrárny se zde měly stavět, i na Klínovci se prý dokonce měly stavět. Jenže ty elektrárny, to je takové loby. Jsou tady dvě takové malé vesnice a ty jsou z toho tak bohatý... Dostávají rodiny na hlavu 4 m dřeva, uhlí. Jenže tady, když prosadili ty 3 elektrárny, tak bývalý starosta byl proti, tak s tím nemohli souhlasit. Mělo se platit 150 tisíc ročně z těch elektráren a oni to samozřejmě museli odmítnout, když s tím nesouhlasili. Tak řekli, ať jim dají seznam stálých obyvatel, a že každý dostane podíl z těch 150 tisíc. Ale nakonec nikdo nedostal nic, protože to nebylo písemně. Elektrárny stojí, a nemá z toho nic ani obec, ani obyvatelstvo.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

To bych uvítal.

c. *stav obce*

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Tady už nic jiného není, než ten turismus. Tady, když se otevřel přechod (na koni, na kole, na všem, tak se tady otevřelo mnoho hospod, penzionů, a protože to bylo levnější jak v Německu, tak bylo všude narváno. Pak se u nás začalo zdražovat, a už je úbytek, a těch hospod je tu najednou moc. Před válkou tu bylo 6 hospod, 1 vinařský šenk a bylo tady 1355 lidí a byla otevřená hranice. Někteří lidé pracovali tam, Němci zase tady. Pak v r. 1937 museli mít průkazky, a kdo ji měl, tak mohl přejít jako teď. Ti co neměli, tak nemohli. A začal úbytek. A těch hospod je tady v Loučné 10.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Turismus.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Nedostatek peněz.

4. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Za války se tady žilo téměř v poklidu. V květnu 45 přišli Rusové. Uvádí se: 920 m nad mořem, české městečko v okrese Jáchymov, v r. 30 mělo 1355 obyvatel, z toho 19 Čechů, vesměs úředníků, status města dostala Loučná v r. 1901, udělen Ferdinandem, pak to potvrdil Rudolf II. Odsun šel jen přes potok, krvavé nebo nějak extra dramatické to tu nebylo.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

...

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Ano. Byl tu i ten malíř (Cindl?). Ten sem byl také dosazen. Maloval na Klínovci v hotelu ten strop, jednotlivé znaky měst. Po 45 je odsunuli, pak se dostal sem.

5. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě. Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 66, zde žiji od r. 1967

Vzdělání: strojní zámečnick

Zaměstnání: důchodce

Příloha č.6: Přepis rozhovoru pan Lakatoš – starosta obce Abertamy, člen lyžařského spolku a o.s. Abertamy

29.3.2011, 15:17, v kavárně u krajského úřadu v Karlových Varech

1. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

...

2. kvalita života

a. subjektivní

Jsou věci, které jsou příjemné, jako příroda a sport, je zde jiná kultura než např. ve městě, jsme přeci jenom více vesnice, než město. Pak vidím problém v kroužkách a vyžití, ač je zde škola. Ale pro ty děti školního věku je zde rozhodně méně vyžití, než ve městě. Ideální je to zde pro rodiny s hodně malými dětmi – co jdou do školky, to se nemusíte bát to dítě někde vypustit a potom nahánět, všichni se znají, takže to беру jako ideální, ještě je to dobré u věku cca do 5. třídy, ale potom, ti teenageři jsou trochu nešťastní, protože to zde nežije tolik, jako ve městě. A období od 20 let – nejsou takové pracovní příležitosti jako ve městě, takže ta stagnace tam je. Takže je zde nejlépe těm malým a pak těm starším (od těch 40 výš).

Mně je zde dobře. Já celý život miluji lyže a sních, takže já jsem si za tím šel. Původně jsem chtěl jít na Boží Dar, teď jsem rád, že jsem nešel. Takže je to o tom, že musíte jít tam, kde máte vidinu toho svého – pro mě ten sních a lyže. V tom je totiž rozdíl v tom osídlení hor. Jsou tam lidé, kteří tam byli „přidělení“, pak jsou ti, kteří se tam přišli, a pak jsou lidi, kteří tam chtěli jít. V tom je obrovský rozdíl mezi nimi. A myslím si, že na tohle jsou Krušné hory typické. Tam jsou tyhle 3 skupiny lidí.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Mně ovlivňuje pozitivně, protože mám rád ten sních, na druhou stranu jsou zde věci, které působí negativně – některé baráky zanikly, teď se vše opravuje, Krušné hory mají takový melancholický nádech, jsou tam vidět ty křivdy z před války.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Obyvatel Krušných Hor.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Možná má ta karlovarská část tu výhodu známějších center – Nejdek, Boží Dar, Klínovec... Ten sever je takový, nechci říci zanedbanější, ale jsou tam menší městečka a chybí tomu propagace. Když se zeptáte, jestli jsou za Mostem Krušné hory, tak Vám řeknou, že ne, že ty končí Klínovcem. Takže lidé, co tuto oblast znají jen povrchně, vůbec nemají ponětí, jestli to končí za Mostem, nebo třeba v Lubech.

3. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Kromě starostování – jsem členem lyžařského spolku. Vedu malé děti v běhání na lyžích, máme takové občanské sdružení, nejsem tedy členem, ale zapojuji se a nejsem na soupisce. Když to řeknu jednoduše, jako starosta musím být u všeho.

Je to občanské sdružení aktivní, co se společenského života týče?

My máme založené Občanské sdružení Abertamy, které dělalo spoustu projektů. Zachováváme tu „abertamštinu“, to nářečí Krušných hor, děláme nyní projekt muzea. Takže já za Abertamy musím říct, že tohle společenské vyžití a ta aktivita je tam obrovská. Tam se potkali lidé, kteří mají zájem a fungují. Jsou to místní, i když je tam pár chatařů, ale 90% jsou opravdu místní. Pak je tam zajímavý aspekt spolupráce s vysídlenými Němci, také mají občanské sdružení, a ti opravili kostel a už do toho dali 5 milionů korun, takže si myslím, že ta spolupráce je na vysoké úrovni i těch lidí, kteří byli vysídleni a nějakým způsobem se zapojili zpět.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Určitě se zapojují. Měli jsme např. referendum (jedno z mála v republice) a sešlo se více než 50 % obyvatel.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Chataři jsou, je jich hodně, jsou i ve sdružení, takže já myslím, že ano. Někteří, co jsou na těch chatách, se tam přestěhovali a nahlásili si tam i trvalé bydliště, spousta jich tam zůstává celoročně, takže z té chatové osady (Hřebečná) se pomalu stává osídlená oblast. Mohu říci, že se zapojují velmi dobře.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

Řekl bych, že je to průřez. Nemohu tvrdit, že by to byli pouze starší ročníky.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Co se mi líbí – je ve své podstatě krajina jako taková. Jsou to náhorní plošiny, které vznikly tou těžbou, proto jsou osídlené na kopcích a ne v údolích jako třeba Krkonoše. Ta krajina už je dnes jinak zalesněná, než byla, protože se ty stromy vytěžily, je to taková specifická krajina. Jsou v ní hodně vidět pozůstatky toho dolování, jsou tam různé návsi, vřesoviště apod. Kdybyste někomu řekla, ať namaluje Krušné hory, tak určitě namaluje jeřabinu, která se tam vysázela hojně a je to takový symbol Krušných hor a určitě nakreslí rozsáhlá vřesoviště a místa, kde jsou neobydlené části, což také někde jinde není, anebo jsou tam pozůstatky domů roztroušených v krajině. To si myslím, že je typické pro Krušné hory, že jsou osídlené hřebeny hor, což je málokde. A nelíbí se mi koncentrovanost zastavění některých sídelních území, nechci teď jmenovat konkrétní obce nebo města, a že si na to lidé nedávají pozor. Obce nemají regulační plány, a když půjde do tvrdého, tak to může končit i u soudu, protože není žádné omezení. Teď se to např. stalo v Perninku, postavili „kostku“ barák, který tam nemá absolutně co dělat. A pak si přečtete v časopise, jaká je to naprostá bomba.

Samozřejmě každý na to má jiný názor, já si myslím, že jsou domy typicky horské, které vytvářejí ten ráz hor. A tyhle satelitní stavby ten ráz nenávratně ničí. Druhá věc je, že např. v Abertamech bylo poměrně dost peněz, během 30. let byli docela slušně bohatí a postavili si tam baráky, které tam nemají co dělat. Je tam např. vila, která je kulturní národní památkou, ale je to typický barák. Takže jsou tam arkády, které dokážou dělat v zimě neplechu, ale už to tam je a z dnešního pohledu to vypadá hezky.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Já myslím, že bychom se dnes měli držet turismu a už tam nic extra nevymýšlet. Jednou z věcí samozřejmě je, že tam ta těžební pásma jsou a tam se nic moc vymýšlet nedá, ale dnes řešíme nějaké odlesnění, což si myslím, že není nějak v rozporu s tou krajinou, ale asi bych se bránil nějaké velké zástavbě a překrucování míst, která tam dnes jsou jako louky v nějaké baráky a Disneylandy typu Špindlerův mlýn, kde se všude nasekají apartmány, tomu se bráníme, máme proto i územní plán. Prostě se držet toho, co je a starat se o to. Využít toho, co už nám dali naši předci.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

Já jsem určitě „pro“. Tu konzervaci bych určitě neřešil. Já se neztotožňuji s názory Agentury ochrany přírody a dotčených orgánů, že nechtějí povolit zástavbu tzv. zbořenišť, to byly baráky, které se v 50. letech rozbouraly a dnes máme idiotskou tendenci dávat sídla do kupy. Tenkrát měl každý ten svůj grunt, to své políčko a byli roztroušeni po kopcích, což např. na té Šumavě zůstalo. Ale tady se ty baráky z 90% zbouraly, zůstaly tam základy, jsou vedené jako zbořeniště a když by tam v dnešní době chtěl někdo postavit barák, tak těžce narazí a nikdo mu to nepovolí. A když si někdo zvolí tuto podobu bydlení, tak proč ne? Proč mu budeme nakazovat, že se staví stavení pohromadě? Já se s tím prostě neztotožňuji. Já myslím, že to ti lidé vymysleli chytře a proč dnes zakazovat něco, co dříve fungovalo.

Já jsem pro vyhlášení CHKO a jsem pro to, aby ta krajina byla taková, jaká byla např. ve 30. letech.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Já to vidím jednoznačně v okolní přírodě a v hotelu/kopci Plešivec, který je v územním plánu řešen jako sportovně-rekreační část. Takže tam je to využití pro turistiku a rekreaci, a to si myslím, že je podstata Krušných hor všeobecně.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Sjezdovky, běžecké trasy, které tam jsou a samozřejmě rozvoj služeb k těmto trasám, v létě pěší turistika, dnes populární walking a kola. A doplnit tomu všemu služby – chybí zde to drobné podnikání, kdy na stezce bude ten bufet, můžete si tam opravit kolo. Protože když se Vám cestou něco stane, nemáte to kde opravit.

Co škodí rozvoji vaší obce?

...

4. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Já bych to trochu specifikoval směrem k obyvatelům, kdy jsou zde 3 typy obyvatel – ti co se zde narodili a mají k této oblasti úplně jiný vztah, jsou to ti starousedlíci, kteří jsou alespoň zčásti s německými kořeny. Pak jsou to ti, kteří se přiznají, přivdaly a pak je to ta 3. skupina, která přišla a nemá k tomu místu nebo k té historii tak pevnou vazbu.

Jsou zde lidé z Prahy, kteří sem přišli bez toho, aniž by zde měli jakoukoliv vazbu, koupili zde nemovitost, protože ty ceny jsou v Krušných horách celkem nízké.

Samozřejmě ta historie existuje, obyvatelstvo bylo vysídleno, oni přijedou např. když je pout', ale dnes k tomu místu už nemají takový vztah

jako jejich předci. Jsou rádi, když se tam něco opraví, něco vznikne i jsou ochotní a pomohou, ale nikdo z nich už nemá tendenci se sem vrátit. Ale co si myslím, že je aktuální to, že zde byla práce – byla zde fabrika na rukavice a všichni tam byli zaměstnaní a pokud byli šikovní, tak si vydělali jako např. horníci v Ostravě, takže si žili celkem nad poměry a všeho bylo dost a všechno bylo a v 90. letech fabrika shořela a ti lidé spadli téměř na dno a zanevřeli. Jsou ukřivdění. 20 let se nemuseli o nic starat, přinesli domu 9 tisíc a byli vysmátí a najednou musí dojíždět za prací, půlku peněz co vydělají, dají za dojíždění. Dnes už jsou s tím smířenější, ale ta zášť v nich prostě je a taková apatie ke všemu, co se má dělat. Tihle lidi nikdy nebudou ti tahouni, ti budou jen vzpomínat na to, jaké to bylo. A dost se jich už i odstěhovalo za prací. Tak to fungovalo i v té těžbě. V 60. letech si žili dobře, pak to skončilo, tak šli jinam.

Co se budoucí generace týče, tak tam myslím jsou podnikatelské možnosti, samozřejmě vznikají pracovní místa např. vlekářů, ale nikdy to nenahradí rukavičkářskou fabriku. Pokud by tam byla fabrika pro cca 50 – 60 lidí, je to samozřejmě o něčem jiném.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

...

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

V létě máme dvoudenní pouť a na tu se vždy sjede autobus těch vysídlených rodáků. Letos jsme oslovili i ty rukavičkáře.

Co se Abertam/Krušných hor týče, myslím si, že nastává pozitivní doba, protože se tam stěhují mladí lidé, např. i kolem 20 let, začínají i podnikat. A to je asi i takový trend, pokud jste mladá, máte si koupit byt za 3 mil. a máte ho splácet půl života, tak možná zvolíte tu možnost koupit si byt za 1 mil a mít ho splacený hned. Ale samozřejmě to přináší to, že si musí být vědomi, do čeho jdou a mít vidinu toho, jak se uživit. Takže dochází k obměně obyvatel. A já se vrátím opět na začátek, kdy jednou skupinou lidí je ta, která tam musela jít a už nemá sílu řešit ten svůj život a

odejít. A to se myslím mění. Ale i u nás doma se dokola řeší to, že jsme „zakopaní“ v horách, ale všude je chleba o dvou kůrkách a pokud si člověk vybral tohle, má vždy svobodnou volbu prodat dům a jít někam jinam. A já na těch horách ten potenciál vidím, je tam možnost posunout to dál, což u některých vesnic není.

**5. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.
Souhlas s uvedením osobních údajů.**

Věk:

Vzdělání:

Zaměstnání: starosta

Příloha č. 7: Přepis rozhovoru pan Löffler – podnikatel, člen o.s. Abertamy

2.4.2011, 10:16, u pana Löfflera doma v Abertamech

6. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Nacházíme se v centrálním Krušnohoří, na hřebeni hor, v podstatě na nejvyšším hřebeni Krušných hor.

7. kvalita života

a. subjektivní

Já jsem nikde jinde nežil, já jsem tady spokojený, spokojený se svým životem, s tím jak žiju. Neříkam, že jsem spokojen s okolím.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Samozřejmě se to odvíjí od toho, že jsem nikde jinde nežil, moje rodina, moji předkové vždy žili zde. Pro mě je to to, čemu se říká domov. Lidé, kteří žili na vícero místech, mohou srovnávat. Jsou místa, která mně se samozřejmě také líbí. Já jsem venkovský typ, mně vyhovuje venkov a hory. Já nemám rád moře.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

...jako občan Krušných hor.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Já myslím, že ne. Tam bylo hornictví, tady je hornictví, tam jsou hory, tady jsou hory, povrchové doly i města.

8. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jsste členem nějakého spolku, sdružení?

Před 10 lety jsme založili občanské sdružení Abertamy. Sdružení vzniklo u piva. My jsme prostě chtěli něco dělat, nevěděli jsme pořádně co. Nejdřív jsme tedy chtěli stavět takové shromaždiště – kulturní dům, nebo školicí středisko, muzeum zaměřené i na zdejší historii, a pak se to díky úřednímu šimlovi nějak nepovedlo. Tehdejší starosta nám slíbil objekt na náměstí, který jsme chtěli pronajmout na 100 let, měli jsme pár schopných lidí, kteří byli schopni dotáhnout dotaci, a pak to nějak nedopadlo. Aktuálně pořádáme různá setkávání a akce, školení, zájezdy... máme kolem 40 členů. Aktivních členů asi tak 10 – 15.

Je to občanské sdružení aktivní, co se společenského života týče?

Já myslím, že moc ne.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Určitě se zapojují. Měli jsme např. referendum (jedno z mála v republice) a sešlo se více než 50 % obyvatel.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Hřebečná – kde jsou rekreatanti – mají větší zájem o dění.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

Spíš jsou aktivnější rekreatanti. Ne všichni, ale mají větší zájem.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Mně se líbí ta hornatá krajina taková, jaká je. Co se mi nelíbí, to je některá činnost lidí v krajině. Když se podíváte a rozhlédnete třeba po Abertamech, jak lidé opravují domy, udělají z měšťanského domu srub apod., tak to jsou věci, které se mi nelíbí. Dříve zde byl průmysl a zůstaly zde z těch dob stavby, které padají, nikdo není schopný to zrekonstruovat nebo to odstranit. To jsou věci, které mi vadí. Abertamy vypadají trochu jako po válce. Člověk to ani nevnímá, jak v tom žije, ale když se baví s

někým zvenku, tak je to zmiňováno. Hlavní nešvar, který zde je, a který jinde vidět není nebo já jsem si ho nevšiml, je, co lidé dělají místní architektuře. Zdí okna a dveře do ulice, dají prkna na barák, pod kterým je štuk a udělají z něj srub. To třeba v Rakousku vidět není.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Nelíbí se mi větrné elektrárny. Jsem odpůrce větrných elektráren. Naštěstí se nám zatím daří tomu odolat. Dříve zde bylo intenzivní zemědělství, které už také není, ale už se zde objevují ovce a stádečka a je to pro tu krajinu přirozenější a je to hezké. Do roku 1945 auta nebyla, lidé zde byli soběstační. Dnes se nevyrobí nic, lidé jsou závislí na dovozu.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

Asi bych byl proti vyhlášení celé krajiny CHKO. Ale určitě jsou zde místa, která by chráněna být měla. Pokud to má být prostor na žití, nemohou z toho udělat skanzen. Pokud zde mají žít lidi a mají mít prostor pro živobytí, musí zde být i trocha toho průmyslu, komunikace atd.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Já moc velký nevidím tedy, zbude tady možná akorát turismus. Protože průmysl, který zde byl, tak byl rozprášen a asi už se nikdy ani nevrátí, je zde špatná dopravní dostupnost, když se chce postavit komunikace, tak jsou hlasy proti. A kde není komunikace a doprava, tam není život. Jedině, že by se zde objevilo hornictví. Ale spíš si myslím, že zde bude lidí ubývat. Kdysi sem přišli za hornictvím, pak našli uplatnění v rukavičkářství, možná trochu v zemědělství, bohatí nikdy nebyli, a dneska, když chce člověk práci, musí dojíždět do Karlových Varů, a to máte 50 km každý den. Co se turismu týče, tak chybí struktura, teď jsou sice plány, že se postaví nové sjezdovky. Já jsem sice rád, že se to děje, nicméně si myslím, že mají všichni od toho moc velká očekávání. Já si nemyslím, že by sem přišlo kvůli tomu hodně nových turistů. Lyžařské vleky jsou všude.

A ta dopravní dostupnost hraje roli. Takže se spíš rozmělní ti, kteří už sem jezdí. Když sem není dobrá komunikace, tak sem lidé nepojedou.

Přespolní spolupráce – co se našeho spolku týče, tak my máme výbornou spolupráci. Naši lidé mluví hodně německy a spolek je někdy vnímán jako německý, i když není. Ti původní lidé, kteří zde zůstali, mají asi větší zájem. Ti aktivní ve spolku jsou ti, kteří přežili odsun. A tím pádem tam není ta jazyková bariéra a ta spolupráce je dobrá. Odehrávají se pravidelná setkání, na některých projektech jsme se podíleli, na některé jsme tlačili, aby se uskutečnily. Každoročně se setkáváme „na půl cesty“, postavili jsme tam také takovou mohylu a funguje to jako naše místo setkávání. Spolupracujeme s nimi 10 let (letos budeme dělat oslavu) a první takové velké setkání jsme měli na vstup do Unie, v květnu 2004, na Mílově, na hranicích. Oni pro nás udělali takovou oslavu, a přišlo tam asi 1000 lidí a tam už přišel ten nápad, že bychom ta setkání měli opakovat. Jenže to bylo v lese, tam se samozřejmě nedá dojet autem, tak jsme hledali místo někde na půli cesty. Původně jsme chtěli na místě bývalého kostela odkrýt podlahu, dát tam lavičky apod. Podlahu jsme nenašli, tak jsme postavili „krušnohorský oblouk“ a každý rok na Sv. Václava (protože to byl kostel sv. Václava) tam děláme setkání, pozveme původní obyvatele (už jsou snad jen 3 nebo 4), vždy je nějaké téma, např. hornictví, letos chceme udělat odívání. Ještě tedy nevíme, co s tím uděláme, protože tady samozřejmě žádné kroje nebyly, chlapi chodili v zástěře. Ale něco vymyslíme.

Další věc, kterou děláme – obec by chtěla vystavět rukavičkářské muzeum a naše sdružení dělá rukavičkářskou sbírku. Obeslali jsme bývalé rukavičkáře, co jsou v Německu, produkují pořád rukavice. Staré šicí stroje se tady najdou, ale písemné dokumenty a materiály tady najdeme už jen těžko. 2 už se nám ozvali.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Rozvojem komunikací.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Dost špatný vztah lidí k tomu místu. A celková situace, kdy se vše dělá ve velkém. Když to porovnáme třeba se Saskem, tady není žádná malovýroba. Tady není pekař, cukrář, nepálí se tu kořalka, není tu pivo. Takže tady se vše odehrává na bázi nějakého penzionu, hospody, které jsou vesměs všechny stejné, a to si myslím, že je to, co zde chybí, aby to přitáhlo turisty. Někde už se objevují malé pivovary, ale sem to ještě nedošlo. Proč by si tady turisté měli kupovat Plzeň, když ji mohou koupit všude jinde? Obec by pro turismus vždy měla mít něco, co se nedá koupit někde jinde. Musí to být místní specialita. Malovýroba je sice dražší jak velkovýroba, ale člověk to zaplatí, pokud je to něco, co se jinde nekoupí. V Sasku najdete na 50 km 5 výrobců nějaké místní kořalky (jeřabinová, horská atd.) tady nenajdete nic. Vyrábějí tam františky, svíčky a tady není nic takového. A to by přineslo také práci a obrát peněz.

9. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

S poslední světovou válkou odešlo/bylo odejito místní obyvatelstvo, které zde mělo jakousi kulturu, a ta zanikla. A žádná nová nevznikla. Takže je zde takové vakuum. A to je další věc, která této krajině chybí. Nejsou zde žádné osobnosti. Hudebníci, manažeři továren, ty mozky, všichni odešli a zbyli zde jen dělníci. A kultura zde vlastně žádná není. Ta německá, která zde byla, tak ta se moc nenosí, ve škole se o ní neučí. Když přijedete do Saska, tak vždy máte nějakou osobnost vztahující se k danému místu. Není zde ten patriotismus ke své obci. Neznám třeba českou báseň nebo píseň, která by se vztahovala k Abertamům. Učitelé také nevedou děti k tomu vztahu. A když někdo vynikal v nějaké práci, tak šel pracovat jinam a tady to pro něj byla jen noclehárna. Takže když pak zde máte vzdělané rekreanty, tak jsou s tím místem mnohem víc zžití jak domorodci. Tady jsou lidé, kteří zde žijí např. 50 let, a když se jich člověk zeptá, kam jedou na dovolenou, tak řeknou domů. Ti chataři jsou v tomhle jiní, účastní se více i akcí. Na akcích se vždy objevují více cizí lidé a chataři, než místní.

Historické události způsobily to, že to místo ztratilo, co mělo. A spousta lidí, co zde žije, si myslím, že ani neví, jak se sem dostalo, co tu dělá a jinde by se jim líbilo více, a nechápou to zde jako svůj domov. Kdežto ti Sasové, jsou tam již generace, mají horší stranu hor, ale mají ke svému místu mnohem lepší vztah. A nemyslím si, že by se to zde mělo zlepšit. Lidé nemají práci, dojíždí za ní do KV, lidí zde ubývá, začnou se zavírat školy. Např. perninská škola měla někdy před 15 lety takových 300 žáků, dnes má 70, nevidím to dobře.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Generace. Myslím, že historie sahá do roku 1700. Kořeny jsou německé, odsunuli nás jen 3 km z Hřebečny. Ale zbytek rodiny byl odsunut.

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

10. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 55

Vzdělání: Střední bez maturity

Zaměstnání: OSVČ

Příloha č.8: Přepis rozhovoru pan Heller – podnikatel

2.4.2011, 11:10, před penzionem pana Hellera v Hřebečné (rekreantská oblast, spadající pod OÚ Abertamy)

11. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Je to horská obec, s městskými právy, která mu dal (už nevím který) panovník v minulosti. Obec je zde od 15. století, kdy se zde začalo těžit stříbro, a to byla hlavní obživa lidí, kteří zde žili. Patřila do panství Šlikovo. Jáchym Šlik měl panství v Jáchymově a razil Jáchymovské tolary, podle kterých vznikl název americký dolar. A když byl Jáchymov v největším rozkvětu, tak byl druhým největším městem po Praze. Já jsem z Jáchymova, narodil jsem se tam, zde na Hřebečné jsem 8 let. A co mě přimělo přestěhovat se? Chtěl jsem změnit život, přehodnotil jsem svoje hodnoty, a zjistil jsem, že peníze nejsou důležitý v mém věku, a že je pro mě důležitý klid a ne stresy v zaměstnání. Měl jsem firmu, zaměstnával jsem 20 lidí a jednoho dne jsem si prostě řekl „dost!“, když jsem zjistil, že o ty moje peníze vlastně ani nikdo nestojí. To bylo, když se se mnou manželka rozvedla, děti studovaly a já měl prachy a byl jsem denně 12 hodin v práci. Takže jsem pak hledal klidnější místo na živobytí a našel jsem ho tady.

12. kvalita života

a. subjektivní

Já jsem na Hřebečné velmi spokojen, pokud zde nezačnou stavět větrné elektrárny, nebo jiný průmysl, tak bych tady chtěl v klidu dožít. Jakmile tady postaví jednu elektrárnu, tak se odsud stěhuju okamžitě pryč.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Blahodárně. Vybral jsem si to tu, je tady krásně, je tu klid, mám svoji práci, která mě baví, a to mi vlastně k životu stačí. Mám své koníčky, mám rád zimu a hory.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Jsem Krušnohorský patriot. Jak by řekl Náhlovský – jsem Krušnohorec.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Vnímám. Karlovarské Krušnohoří zn. Západní Krušnohoří, bylo vždy neporušeno exhalacemi a kyselými dešti, které byly v té severní části Krušných hor, tzn. od Klínovce dál na sever. Tam stály mrtvé lesy, stromy uschlé nastojato. To spadlo z jedné strany – to byla Tušimická elektrárna, pak chemičky v Ústí, v Teplicích je myslím také něco. Zatímco tady dál na západ byla jen Sokolovská uhelná pánev a Vřesová. A z druhé strany z Německa od Guinesse dál na sever je to stejné jako na naší straně. Takže tady v Krušných horách foukal většinou východní nebo západní vítr. Takže když foukal západní, tak to odfouklo odsud pryč, ale od Klínovce dál na sever to foukalo z Německa sem ty spady, a když foukal východní, tak to šlo zase z Čech přes Krušné hory do Německa, takže tam to bylo hrozné. Zatímco tady, když se podíváte na stromy, jsou krásné, zelené, žádné rezavé, není to napadené kůrovcem jako na Šumavě. Tady to by si měli osvojit i někteří spisovatelé, kteří píšou knihy a vůbec publicisté, kteří do dneška hlásají, jak jsou Krušné hory zdevastované a zničené, což není pravda. Už i ta severní část Krušných hor je dnes krásně znovu osázená. Jsou to mladé lesy, které teprve rostou, ale ty spady už tam nejsou. Elektrárny jsou odsířené, normy, které mohou elektrárny vypouštět, jsou daleko přísnější a daleko víc se to kontroluje. Ne jako za komunistů, kdy se chrlily kilowaty z elektráren a nikdo se nekoukal na to, jaké to bude mít další dopady na přírodu a vůbec na život obyvatel Krušných hor, kdy děti z té části severních Krušných hor jezdily na školy v přírodě, které jim hradilo školství, stát to vlastně platil, zatímco tady z té západní části se na žádné ozdravné pobyty nejezdilo. Sem jezdily ze severu na ozdravení.

13. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Společenský život a tradice odstěhovali tím, jak odstěhovali ve válce místní obyvatele do Německa. Přišli sem noví osídlenci, nebo noví obyvatelé, spoluobčané. Ale ty tradice, které zde byly, na ty už nikdo nenavázal. A protože ti, kteří sem přišli, byli ze všech koutů

Československa, ti si sem žádné tradice nepřinesli. Takže se zde tradice znovu zakládají. A organizují se akce, které se opakují a snaží se, aby se staly tradicí. Např. před 14 dny zde byl běžecký závod veteránů na starých lyžích. Museli mít dobové oblečení a staré lyže, proto veteráni, jinak se toho zúčastnily i děti, bylo to pro celou škálu obyvatel, kteří zde žijí. A nejen zde, přijeli i z Ostrova, Karlových Varů a okolí. Už je to tradice. Takže to jsou nové věci, které se zde zakládají. Zakládá se také např. tradice na Sv. Václava, kdy se zde koná pouť u kostela Sv. Václava, je tam mše, která je v češtině i němčině, přijedou hosté z Německa, kteří tady kdysi bydleli, pamatují si na to a druží se s tím spolkem nebo občany, kteří zde žijí nyní. Ale ti, kdo zde žijí, nemají moc velký zájem o nějaké takovéto akce, nedovedu si to moc vysvětlit. Oni na všechno jen nadávají, nic je moc nezajímá a akcí se zúčastňují minimálně. Když je tady ta pouť, tak zas přijedou ti Němci, kteří zde bydleli, kteří se složili na opravu kostela, a každý rok jich přijíždí méně a méně, protože vymírají. A ty mladý a děti, ty už to sem netáhne, neboť jim to nic neříká, že jejich rodiče zde vyrůstali a žili do té doby, než byli odsunuti. Jinak mohu pochválit místního starostu, který je zapálený pro tyto nové věci a snaží se organizovat akce a zviditelnit Abertamy a ty lidi sem přitáhnout. Podařilo se udělat i krásné lanové centrum, které je opravdu na úrovni a letos bude poprvé fungovat. Vloni na podzim se otvíralo, ale už padal sníh, když to otvírali. Takže těch akcí moc není, ale každý rok nějaká nová akce přibude. A já se podílím aktivně tím, že je navštěvuji, ale nepodílím se na jejich organizaci.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Vzhledem k tomu, že je zde velká nezaměstnanost, která vznikla tím, že místní rukavičkářské závody zkrachovaly, a v Abertamech tam pracovaly 2/3 obyvatel, takže místní lidé neumí nic jiného, než šít rukavice. Tím pádem je těžké uplatnit se v jiných oborech, protože je neznají a nemají proto jinou práci. Dojíždět odsud za prací se jim absolutně nevyplatí, protože projedou měsíčně 2 500 Kč a dole si vydělají 8 tis, takže když zůstanou doma, dostanou 5 tis podpory, tak jsou na tom stejně. A protože mají tíživou finanční situaci, jsou pesimisti a prostě všechno negují a nemají zájem o nějaké budování nebo krásnění města Abertamy. To je vidět i na

rozdílu mezi Abertamama a Hřebečnou. Na Hřebečné je cca 40 stálých obyvatel, ostatní jsou chalupáři. Chalupáři si své chaloupky udržují, zatímco místní v Abertamech nemají finance na to, aby si své domečky zvelebovali a udržovali.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Rekreatanti zde pořádají své společenské akce, např. sportovní soutěž opakující se každý rok, myslím že už je nějaký 10. ročník volejbalového turnaje zde na Hřebečné, kterého se zúčastní chalupáři a kdokoliv, kdo dá dohromady tým, takže se zúčastní z Horní Blatný, z Perningu, z Ostrova. Je to pro neregistrované volejbalisty, amatérská soutěž. Pak se večer koná táborák.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

Chalupáři, kteří zde jsou, jsou vesměs starší. Protože oni si ty chalupy koupili v 60. letech, kdy se trochu uvolnil režim a mohli sem lidi jít. Dříve zde bylo hraniční pásmo, kam se smělo jen na povolení, takže sem nikdo nesměl a nebyl zájem, aby tu někdo dělal chalupy, nebo tady jiným způsobem „vegetil“. Hlídali to tu pohraničníci a byla to zakázaná oblast.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Je krásná. Kdyby tady nebylo krásně, já bych tu nebyl.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Nelíbí se mi lidé, kteří přijedou do hor, a nejsou na to oblečení. To, že sem přijedou na dovolenou a vezmou si jen lehké oblečení, nepočítají s tím, že by zde mohlo pršet, nebo že je metr sněhu a jsou nepřipraveni.

Já říkám, že je zde krásně, i když prší, i když sněží, jen se člověk musí umět obléknout. A když je vichřice a je plný mrazák, tak se na to z okna také krásně kouká.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Když se podíváte kolem dokola z toho místa, kde jsme (jsme na začátku Hřebečný, na konci Abertam), hned před barákem jsou široké rozlehlé louky, které jsou krásně udržované místním zemědělcem, který zde pase ovce a dobytek. On tedy udržuje louky a pastviny, má kolibu, dělá ovčí sýry, žije z dotací, které za to dostává, a tím spíš by si toho měl vážit. A ne vyvážet do chráněné oblasti, kterou koupil, stavební suť ze starého kravína. Je tam navezeno možná 500 Tater stavební suti. Tady nahoře (Na radaru, tam dřív byly vojska. Byli tam Rusové, který měli radary). Po odsunu tam zanechali nějaké objekty, ty p. Zacharda koupil s tím, že z nich udělá sýrárnu. Nic takového neudělal, akorát tam založil skládku, kam vyvážel věci ze starých kravínů, který zboural. Postavil nové, zase z dotací, a v těch dotacích bylo určitě zakalkulováno určitě i to, že se ta stavební suť odveze na skládku tam, kam patří, a ne, že se to odveze 3km místo 50 km. Takže on na tom slušně vydělal tím, že to nemusel odvážet a nikdo s tím nehne. A on si té přírody neváží. Kdyby ho to neživilo, tak by zde asi nebyl.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

Jsem samozřejmě pro.

c. *stav obce*

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Tím, že jsme v tak nádherné krajině a horách a lidé si potřebují odpočinout, tak zde vidím velký potenciál.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Rozvíjí se tím, že se zde objevují nové penziony, nové cyklostezky, nové naučné stezky, které jsou opravdu pěkné, nové lanové centrum, letos se budou budovat dvě nové sjezdovky se vším, co k tomu patří.

Co škodí rozvoji vaší obce?

To, že v obci, kde něco fungovalo, tak to z Kraje zrušili – hejtman. Byla tady střední škola, která měla tradici, kterou zlikvidovali. Objekty, které po nich zbyly, i ty nově zrekonstruované, jsou dnes nevyužité a ještě pár let a budou z toho ruiny. To samé rukavičkářské závody, které tady zbyly. Jedná se o nemalý objekt, který má dnes vytlučená okna, vevnitř vše vykradené, už jen aby se tam nastěhovali bezdomovci v zimě, až jim bude zima, aby to zapálili.

14. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Historii jsem zčásti již řekl, a z té hluboké historie, kdy Abertamy měly právo městské, pak se to nějak přerodilo na obec a dnešní starosta se opět zasadil o to, že jsme město. A to je dobré, má to své výhody v globálu, co se dotací týče atd. a určitě jsou pozůstatkem naučné stezky, na kterých jsou popisky toho, jak to tady vypadalo dřív a jak to vypadá nyní. O ty naučné stezky a popisky se zasadil hlavně p. Urban, který to všechno popsal a ty tabule připravil. Hodně tomu napomohla také knížka, kterou napsal p. Mikšíček, která se jmenuje „znovuobjevené Krušnohoří“, které je v knize nádherně popisováno, jak to vypadalo před válkou, v době kdy zde žili převážně Němci, a jak to vypadá dnes. Jsou tam krásné fotografie, které srovnávají tu krajinu, nebo tu vesnici, obec nebo i jednotlivé domy, jak vypadaly v té době a jak vypadají dnes. A když si projdete ty naučné stezky, tak se zastavíte třeba na louce, nevidíte nic kromě té louky, začnete se do těch informací, kouknete na fotografie, které tam jsou, a zjistíte, že tam stála vodní pila, tady mlýn, tam zas statek, ale to už tam dnes nestojí a stojíte tam, kde byla část Abertam, která se jmenovala Abesgrunt, a není tam nic. Tak je Vám z toho smutno. A já jsem romantik a patriot. Chtěl bych se vrátit do té doby a vidět, jak to zde žilo a jak lidé fungovali, i když to bylo tak, jak to bylo. Říká se tomu Krušné hory, každý si pod tím představuje, že je to tady „krušný“, ale ono to tady opravdu krušné bylo a od toho se to nejmenuje, jmenuje se to od „krušiti“ tzn. „dolovati“ a pozůstatky té důlní činnosti jsou vidět na každém kroku. Když se podíváte na kopec naproti, to je šachta. Kopec opodál na té louce – to je také šachta. Pod tím je další šachta. Je zde

jeden z nejstarších dolů – Mauricius, který byl v činnosti od 15. století, kdy se zde začalo, až do éry jáchymovských dolů. Takže ten byl 5 století v činnosti. Takže to zde vidíte na každém kroku – jednak tu historii středověkou, a pak třeba tu novodobou – jáchymovské doly.

* je tady spolek jeden (nevím, jak se jmenuje), ale ten má v náplni své činnosti to, že by chtěl obnovit přátelství a spolupráci s těmi Němci*
Občanská společnost Abertamy.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Žijí zde od roku 2002.

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Ano, na Rýžovně.

15. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 58

Vzdělání: Středoškolské odborné s maturitou

Zaměstnání: provozovatel penzionu

Příloha č.9: Přepis rozhovoru paní Králová – vedoucí infocentra v Božím Daru

2.4.2011, 13:00, v infocentru v Božím Daru

16. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Boží Dar je centrum veškerého dění v Krušných horách. Jedná se o náhorní plošinu, takže žádné velké kopce, ideální místo pro rodinu na pobyt. Srdce Krušných hor je Rýžovna.

17. kvalita života

a. subjektivní

Ač pocházím z hor (Jizerských), 30 let jsem žila v Chomutově, a teprve pak jsem se dostala sem, tak pro mě je Boží Dar to místo, které jsem v životě hledala. Už bych asi nikdy nikam jinam nechtěla.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Tíhnu nejvíce k „obyvatelka Božího Daru“.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Krušné hory se hodně vzpamatovaly, je tu hodně krásných míst neobjevených, tzn. že jedete na kole po pohraničí a nepotkáte nikoho třeba půl dne. Pokud tedy nejedete přes taková ta centra. Mám na mysli bývalé pohraniční stezky.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Tady na Božím daru velmi dobře funguje sportovní klub, který rozvíjí aktivity jak dětí, tak dospělých, letní i zimní sporty. Pak velmi dobře fungují místní dobrovolní hasiči. Ti zde dělají veškerou kulturu a zábavní dění. Pak bych řekla, že dobře fungují i místní obyvatelé, kteří podnikají, což sice není spolek, ale také dělají hodně.

18. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

- a. *spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?*

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Jsem členem sportovního klubu a v zimě chodím pomáhat do areálu Novako, což je areál pro děti a funguje i v létě, mají tam vybudované nádherné hřiště.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Po revoluci, kdy se Boží Dar oddělil od Jáchymova, se stal starostou p. Horník (dnes je poslancem) a v té době byl Boží Dar v katastrofálním stavu. A když nastoupil, lidé mu fandili, protože tady postavil vodovod, čističku, a postupně se Boží Dar dostal na dnešní úroveň. Takže mi přijde, že lidé spoléhají na to, že město je v dobrých rukou a sami se nemusí moc snažit.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreanti?

Rekreanti/chalupáři zde jsou, ale nemám pocit, že by se nějak zapojovali. Samozřejmě žijí děním, které pořádá např. město (např. myslivecký bál nebo tak něco). Ale právě, jak jsou zvyklí, že jim vše bylo „naservírováno“, tak nemají moc potřebu se zapojovat.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

To se asi nedá specifikovat. Dělají se akce pro děti, pro ženy, divadla...

- b. *stav krajiny*

Jak byste popsala okolní krajiny?

Jsou tady chráněná krajinná území, tzn. že jsou zde rašeliniště. A jsou to oblasti, do kterých se musí vstupovat citlivě. Jsou zařazeny do Natury 2000, takže je na některých místech velká stavební uzávěra. A já to vidím kladně, protože pokud by to tak nebylo, tak věřím tomu, že by se to tu celé zničilo, zastavělo domy pro turisty. Takhle se ke všemu přistupuje

citlivěji. Vybuďovalo se zde mnoho cyklostezek, upravených cest lesních, je zde i naučná stezka pro děti, a vše je uděláno podle mého názoru s úctou k té krajině. Vše dělá město, p. Horník, když nastoupil, tak se obklopil lidmi, kteří jsou zde léta. Takže např. správce lesů je člověk, který tu výsadbu dělá. Není to tak, že by se jen těžilo.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Zde může žít člověk, který dokáže žít bez většího množství kultury. Protože tu najdete až v Karlových Varech. A musí být odolný proti horským vlivům, je tu opravdu taková drsná krajina. Je to vidět i na počasí, v létě tu není nikdy 30C, a třeba si pamatuji, že v r. 2008 jsem se sem v březnu nedostala, protože byla kvůli sněhu zavřená silnice. A co se mi ještě nelíbí – Boží Dar má poměrně velkou propagaci a už je tu na mě moc lidí. Takže my místní vyhledáváme místa, která se turistům nedoporučují, místa, kde nikdo není. A ta letní sezona už je možná frekventovanější jak ta zimní a je tu opravdu hlava na hlavě.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Tady se teď hodně staví. Město má parcely, které prodává, a já mám pocit, že jsou to takové ty mrtvé duše. Ty domy stojí, ale jsou prázdné. A to je také jedna z věcí, které se mi nelíbí. Ti starousedlíci na těch lavičkách před svými domy sedí a patří to k obci. Bohužel je to i dobou, je to rozvoj, takže domy přibývají a přibývat budou a teď je jen otázka, zda se sem ti lidé nastěhují, nebo zde stráví pouze 3 týdny v roce.

Kdybych se měla rozhodnout, jestli tepelná elektrárna, nebo větrná, tak určitě budu pro větrnou, protože je to dočasná stavba a čistá energie. Ale na druhou stranu, když jedete z Klínovce směrem na Chomutov, tak tam je jich takových 50. Tam když jedete, tak si připadáte jak v měsíční krajině. Takže já jsem pro využití této energie, ale na druhou stranu je to zdroj energie, na který se nedá úplně spolehnout. Když nefouká, tak se to musí dorovnat tepelnými zdroji.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Asi bych nebyla proti. Byla by to další zábrana tomu, aby se zde živelně nestavělo. Protože stačí, když se vymění zastupitelstvo, a všechno je jinak.

c. *stav obce*

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Jelikož pracuji na infocentru, tak vím, jaké všechny projekty se připravovaly, a které nejsou realizovatelné. Jsme město, které se prezentuje jako „blízké rodinám“ a i ten program se tak vytváří, budují se areály vyložené pro rodiny s dětmi, takže velký rozvoj bude určitě v tomto směru, má se vybudovat Ježíškova dílna a budou vznikat další aktivity k podpoře této Ježíškovy dílny. Nápady jsou smělé, jsou plány i na golfové hřiště, víceúčelovou halu a navíc město vlastní areál na Klínovci, takže tam jsou hotové projekty na celkovou rekonstrukci, ale je to všechno o financích. Boží Dar má cca 189 obyvatel.

Jak byste tento potenciál rozvinula?

Je dobré, že jsou takové projekty hotové, určitě také pomohly evropské peníze, ale i stát, protože ten hotel na Klínovci je technická památka, takže se bude stát i kraj podílet. Vysloveně jde o to, sehnat v dnešní době ty finance. Ale zase jsem proti tomu, dělat věci jen proto, že jsou na to peníze. Musí se vše dělat s rozmyslem.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Možná někdy byrokracie. Třeba Klínovec, když měl možnost získat rychlé peníze, i za pomoci Němců, aby se Klínovec rychle obnovil, ale v té době byl problém sehnat všechna potřebná povolení, každému se něco nelíbilo, ochránáři měli svá proti, památkáři také a tenkrát měli opravdu velké problémy, aby se to vše dalo dohromady. A kdyby to tak nebylo, myslím, že by dnes vypadal Klínovec také jinak.

19. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Máme zde kostel, radnice je renesanční. Ale já bych řekla, že na té historii je úžasné, že jsou zde lidé, kteří se tu narodili, žijí zde, a ti vytvářejí tu současnost historie. Jinak Boží Dar bylo královské město, kde se těžilo a všude v okolí je to znát a Boží Dar byl významná obec – byl zde holič, masna, pivovar, v 50. letech to vše tedy upadlo, vysídlili se Němci. A ta křivda, která se jim stala – dnes je třeba na to pohlížet s nadhledem a mnoho z nich se jich sem vrací, protože to do dneška považují za svůj domov. A jsou hrozně rádi, když vidí, že se to město rozvíjí. Někteří z nich, kteří se zde přišli, tak se např. nikdy nenaučili česky. A pak taková současnost – minulost, je místní rodák, který se zde narodil, žil, pak tedy neslavně skončil, protože se oběsil. Psal písničky o Krušných horách, Anton Günter. A ti Němci, když sem přijede celý zájezd, tak si koupí jeho pohled, protože on vydával pohledy právě se svými písničkami. On má zde i svůj hrob, pomník. A ta starší generace navštěvuje právě hřbitov a jeho hrob. Na jeho počest se pořádají i akce, 2x do roka - v červnu, kdy se narodil – zpívají jeho písničky, pak jdou na hřbitov. To je taková hezká tradice.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Žijí zde od roku 2008, pracuji zde déle.

Navštívila jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Většinou jim pomáhám se zajištěním profesně.

20. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 52

Vzdělání: střední odborné

Zaměstnání: vedoucí infocentra

V místě žije od r. 2008

Příloha č.10: Přepis rozhovoru paní Chladová – podnikatelka, členka o.s. Klínovecko

27.4.2011, 9:45, u paní Chladové doma v obci Boží Dar

21. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Nacházíme se v Krušných horách na Božím Daru, uprostřed kopců a lesů.

22. kvalita života

a. subjektivní

Žiji zde od malička a nemám tudíž možnost porovnání. Vyrostla jsem zde, žila jsem chvíli v podkrušnohoří, chvíli jsem cestovala, ale ne dlouho, takže nemám možnost srovnání s jiným místem. Ale jsem zde naprosto spokojená. Mám tu hluboké kořeny – celou svou rodinu, svoji práci, zdejší přírodu miluju a nemám důvod se stěhovat.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Určitě hodně. To je strašně důležitý faktor toho života, jak to vypadá okolo Vás. Do města se jdu ráda podívat, ale působí na mě depresivně a odsává mi energii. Ta příroda mi energii vrací.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Cítím se jako obyvatelka hor.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Přímo tou přírodou asi ne, ale určitě jistý rozdíl vnímám. Ústecké Krušnohoří neznám tedy tak dobře, jako to naše karlovarské, ráda bych ho více poznala, protože to je také zajímavá část Krušných hor. A ta pomyslná hranice tady existuje. To, co je za Klínovcem je jiný kraj, spadá to jinam, není to u nás tak propagované a známe to méně. Takže to rozdělení určitě vnímám.

23. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Na chodu obce Boží Dar se bohužel nepodílím. Jinak jsem členkou sdružení Klínovecko, které v tuto chvíli bohužel není výkonné, protože nám umřela velmi blízká kamarádka a kolegyně. Teď jsme s přítelem založili takové malé sdružení zabývající se sportem. Máme vztah ke kultuře snowboardové a cyklistické-bikové, takže se věnujeme těmto zaměřením.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Tady na Božím Daru je to dost slabé. Místní lidé nemají moc zájem se zapojovat. A to je myslím i jeden z důvodů, proč se zde nevyvíjí nějaká aktivita. Ale obecně v Krušných horách si myslím, že to funguje, že se lidé zapojují, mají Krušné hory rádi, sdružují se do různých spolků. My jsme to sdružení nazvali Klínovecko, protože jsme chtěli sjednotit ty 4 regiony, které Klínovec rozděluje, aby byl Klínovec propagován jako celek. Jenže tyto veřejné zájmy jsou dost náročné. Tomu se člověk musí věnovat naplno a ne to dělat při práci a rodině.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Podle mého názoru vůbec. Kdo se zapojuje, jsou podnikatelé. Především, když obec něco buduje a dotýká se tím toho podnikatele, tak ten se samozřejmě ozve. Jinak ten veřejný zájem je dost slabý.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

...

b. stav krajiny

Jak byste popsala okolní krajiny?

Krajina se za posledních pár let hodně zlepšila. Lesy se probraly, jsou tu krásné vzrostlé stromy, je tu čisto, je tu krásně.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Co se mí líbí, je v první řadě určitě ta příroda. Kvůli ní tady žijeme. Co se nám nelíbí – je určitě spousta věcí na zlepšení, např. infrastruktura.

Na Božím Daru např. nefunguje školka a škola, a jelikož máme ještě 2 starší dcery, tak je to pro nás dost náročné rozvážet je do všech možných škol a zařízení. Také ta občanská společnost zde nefunguje a to je velká škoda. Není to taková ta klasická vesnice, kde se lidé večer sejdou na pivo, aby si popovídali. Projevuje se tady ta česká vlastnost radši nikomu nic neříct, aby se nikdo nic nedozvěděl. Na té německé straně to tak není. Tam se lidé scházejí, jsou přátelští. Myslím, že je to dané i tou historií, kdy Boží Dar nemá původní obyvatelstvo. Jsou tady Němci, kteří zde zůstali, a to je jen pár rodin. Jinak tady nejsou staré rodiny. Kdežto na té německé straně jsou rodiny, které tam sídlí už mnohem déle. Takže možná je to tím, že místní nemají takový vztah k té krajině, k tomu místu a neváží si jeden druhého. Místní podnikatelé chtějí jen vydělávat peníze a místní obyvatelé, kterých je pomálu, ti se zas moc dobře nemají, protože pracují ve službách nebo pro údržbu silnic, jinak tady nejsou jiné pracovní příležitosti. Naštěstí ten obraz místního okolí se mění, je větší propagace, takže i ta letní sezona je celkem dobrá. Ta příroda se již hodně změnila a lidé jsou překvapeni, když sem přijedou.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Myslím si, že krajina by se neměla moc využívat, konkrétně solární panely a větrné elektrárny, to jsou sporné věci, na to v současné době není jednoznačná odpověď, jestli se jedná o přínos či nikoliv, ale jednoznačně to tu krajinu narušuje. Těžbu nebudu ani zmiňovat. Tu si myslím Krušné hory už nezaslouží.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?**

Na jednu stranu je to určitě přínos, na druhou stranu je to samozřejmě komplikace rozvoje a výstavby, takže záleží určitě na tom, jakým způsobem to bude právně ošetřeno. Jde o územní plán, o to, jak se budou ti ochranáři přírody chovat, jestli budou zasahovat do všeho jako na Šumavě. Ale myslím si, že CHKO je spíše přínos.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Boží Dar má určitě obrovský potenciál, svou polohou, tím jak je známý, jakou má historii. Teď je důležité dostavět všechny rozestavěné projekty, jako např. stezka rašeliniště, která je bohužel již několik let rozestavěná, je i pro vozíčkáře, je potřeba opravit místní silnice a jsou zde projekty, které jsou na začátku nebo v půlce cesty a tu obec spíše hyzdí, než že by jí prospívaly, jako např. výstavba U-rampy, kde se v současné době jedná jen o hromadu hlíny.

Jak byste tento potenciál rozvinula?

Dokončit započaté projekty, a pak se věnovat dalším. Je tady spousta věcí, které chybí, jako např. zapojování cyklostezek do propagace, a propagace vůbec – účast na různých výstavách zabývajících se turismem atd. Mělo by se přitáhnout více lidí na letní sezonu.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Určitě to, že tady chybí ta občanská společnost. To je základní kámen úrazu. Je tady opravdu málo rodin s dětmi, kteří zde podnikají, žijí.

24. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Rozhodně je to ta pohraniční minulost, která zde byla neveselá. Nejsou zde žádní původní obyvatelé, protože všichni byli odsunuti. A z toho pramení i ten vztah k místu, který ty lidi drží pohromadě. A ti, kteří zde žijí v pronájmu, tak ti nemají ten vztah k místu vůbec.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

...

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Bohužel ne, a ani nevím, že by se nějaké konaly. Vlastně jednou jsme byli – na Rýžovně, tam jak je ten zbořený kostel, tak tam byla

vzpomínková akce. A letos bychom se chtěli zapojit více do těchto aktivit na té německé straně, kam se stěhujeme, protože tam to má hloubku.

Víte co, je spousta věcí, o kterých by se dalo hovořit. Např. jsem se byla podívat na místním hřbitově, a to je hodně smutná záležitost. Vedle hřbitova je dům, který je svou zdí spojen s hřbitovem, což já např. nechápu, za hřbitovem je torzo větrné elektrárny, vedle hřbitova stojí nějaká obecní garáž, kde se ukládají stroje a může se tam vyhazovat nepořádek, a za hřbitovem jsou hromady stavebního materiálu. A je to vlastně výchozí bod pro tu Ježíškovu cestu, která je celkem populární. Projekt Ježíškovy cesty je super a tahle jedna věc tomu hrozně škodí. A navíc je to neúcta k těm zesnulým. Ne nadarmo se říká, že úroveň obce se pozná podle toho, jak pochovávají své mrtvé. To je hodně smutná vizitka. Chybí tady takový ten vedoucí prvek, který by řekl „tak a teď to budeme všechno dělat jinak“, chybí tu mladí lidé, za které by se dalo postavit. Boží Dar je nádherná obec a jsou tu dobří lidé, kteří by i chtěli něco dělat, ale chybí tu ta vůle.

25. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 32

Vzdělání: VŠ

Zaměstnání: podnikatelka

Příloha č.11: Přepis rozhovoru pan Elznic - důchodce, provozovatel místního vleků, majitel restauračního zařízení, člen o.s. Meluzína

27.4.2011, 11:10, Loučná pod Klínovcem u pana Elznice v kanceláři

26. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Naproti Oberwiesenthalu.

Jsem zde od r. 1985, kdy jsem prohlásil, že mě dole (Chomutov) všichni štvou a šel jsem dělat koníčka jako své povolání. Šel jsem dělat šéfa lyžařských vleků, i když jsem šel s platem o 2/3 dolů. Ale tenkrát tady nikdo nežil, jen já a 2 další lidé. Dnes má 60 lidí, ale kvůli volbám se sem přihlásilo dalších pár lidí a je to tak k té 100. Volby vyhrály „náplavy“. Jsem tu asi druhý nejdéle bydlící.

V 90. letech to tu vykáceli všechno, což nechápu. Jak je možné, že by byla napadená jen naše půlka lesa a ne ta německá? A proč to všechno prodávají na kulatinu a nepostaví se tady pila?

27. kvalita života

a. subjektivní

V zimě 4 měsíce skoro nespím, ale pak si odpočinu. Záleží na počasí, podle toho je sezóna dlouhá.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Vzhledem k tomu, že jsem sportovec, tak hodně.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Já jsem patriot hor.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Velký. V karlovarském je více starousedlíků. Když vezmu Boží Dar, Pernink, Abertamy atd., tak je tam více lidí, kteří jsou jako starousedlíci. A to je pak jiný vztah a přístup. Samozřejmě, že to člověk nevidí do hloubky, tak jako ve zprávách v TV nevidíte pozitivní zprávy. Dřív těch zpráv nebylo

tolik, tak to museli vyplnit něčím ve smyslu „narodil se krásný kluk...“ ale teď by se řeklo „narodil se krásný kluk, hned upadl a zlomil si nohu“.

28. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jsste členem nějakého spolku, sdružení?

Jsem členem Občanského sdružení Meluzína. Já s nimi spolupracuji od té doby, co vznikli. Tenkrát mě nezvolili do zastupitelstva (prý protože jsem na ně moc chytrý), tak abych neztratil kontrolu nad nimi, založil jsem si Občanské sdružení. Takže cokoliv se tu prodávalo či stavělo, musel mi stavební úřad ukazovat. Občanské sdružení se jmenovalo OSPER. A jelikož jsem zůstal už jen já, dal jsem se k Meluzíně. Ti vznikli tenkrát kvůli větrným elektrárnám. Já jsem tam tedy jediný z Loučného, a i kvůli tomu jsme se dohodli, že tam budu.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Vůbec. Na zastupitelstvo chodí tak 4-5 lidí. 2 zástupci z Meluzíny, ti chodí pravidelně. Když tu začalo zastupitelstvo, chodil jsem tam akorát já.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Jen když něco potřebují.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

.....

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Kdyby v ní nedělali nepořádek lesníci, tak je nádherná. Např. na Šumavě je ta krajina pozvolnější, tady je strmější. Krušné hory se jmenují od krušování – těžba rudy. Ta stráň se krušovala. To byl systém těžby železné rudy. Jinak krajina se mi líbí. Začínají to tu objevovat. Vemte si

Krkonoše, ty jsou přelidněné a přesnobované. Šumava je přelidněná, přesnobované to tam není a asi ani nebude.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Nelíbí se mi upřednostňování jistých podnikatelských zájmů a lobby.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Já jsem pro to, a myslím si, že většina lidí by měla být pro to, aby se krajina využívala. Ale využívala tak, jak by měla. Ne motorkami a čtyřkolkami, ale koly a pěší turistikou. Ale pokud se to tady bude budovat tím stylem, jakým se to buduje, tak já Vám ukážu jednu cyklotrasu, kde se zhrozíte. 986 m za 10 mil. cyklostezka je do 3 m cyklotrasa je 5 m + krajnice. Je to širší, jak silnice tady. A přitom to šlo udělat mnohem jednodušeji a levněji. Osvětlení tam je. To je dálnice odnikud nikam. A paradox na tom je, že na cyklostezku mohou pěší, ale na cyklotrasu ne!

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Tady je to nic k ničemu. Bylo by to asi dobré, pokud by to mělo vliv na to, co se děje v těch lesích tady.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Turistický ruch.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Když budou peníze a nebudou je lidé chtít krást.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Lidé, kteří se nechtějí na rozvoji podílet a chtějí jen hrabat.

29. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

2 šutry v mém vlastnictví. Pomník obětem 2. světové války.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

1985, předtím Chomutov, trvalý vztah od r. 1967

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Německých ne, českých. Němečtí rodáci sem jezdí. Většinou, když je Den mužů, tak se přijedou opít.

30. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 64

Vzdělání: SPŠE

Zaměstnání: důchodce, příležitostný podnikatel

Příloha č.12: Přepis rozhovoru pan Ždiářský – ředitel Muzea letecké bitvy nad Krušnohořím 11.9.1944 v Kovářské

24.4.2011, 10:20 v Muzeu letecké bitvy nad Krušnohořím 11.9.1944 v Kovářské

31. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Nacházíme se na konci světa.

32. kvalita života

a. subjektivní

Když se sečtou všechna pro a proti, tak kvalitu života zde hodnotím pozitivně. Máme tady sice těžkosti, ale na druhou stranu tu máme i proti jiným oblastem výhody.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Hodně. Je to jeden z důvodů, proč jsem tady. Já jsem se musel rozhodnout, jestli zůstanu v Praze a budu dělat vědeckou práci, nebo se vrátím sem. A ta příroda/krajina je jeden z faktorů, který rozhodl. Pro mě je důležité, aby když moje děti vyběhnou z domu, aby mohly jít na louku, než bydlet někde na sídlišti v Praze. Takže pro mě je ta příroda důležitá a naštěstí je zde i hezká, a to i navzdory tomu, čím vším si tady prošla. V 70. a 80. letech šly lesy do háje.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Určitě obyvatel Kovářský, Krušných hor.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Nemohu říct, že bych vnímal rozdíl, ale co je zajímavé, že Klínovec je vnímán jako ostrá hranice, a za tou hranicí jsou lvi!

33. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Už od dětství se zabývám místní historií a v podstatě se snažím tuhle naši oblast ukazovat veřejnosti skrze tuto událost. Byla to velká událost, v podstatě největší událost, která se kdy tady stala, protože to mělo opravdu velký dopad a je téměř zapomenutá. My ji teď znovuobjevujeme (Bitva v Krušných horách) a badáme úplně od počátku. Věnujeme se tomu zhruba 28 let.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Poměrně slabě. Co se místních obyvatel týče, tak je to vždy závislé na jeho vztahu či rodu k tomu místu. A to tady chybí. A zatím se nezdá, že by se to nějak výrazněji budovalo, nebo že by byly náznaky toho, že když tu někdo žije už 3. generací, že by tu byl nějak zakořeněný. A jsem přesvědčen o tom, že třeba na Moravě se lidé budou zapojovat velmi, protože tam už žije např. 12. generace v té dané vesnici. A oni žijí úplně jinak.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Řekl bych, že až na výjimky si hrají na svém písečku, na své zahrádce. Opravdu nemám pocit, že by zde chataři měli nějaké větší aktivity než to, že si přijedou na svou chatu a řeší si svoje.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

...

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Ta krajina má spoustu šrámů a ran z minulosti, ale je úžasně krásná. Bohužel se na ní podepisují i nové technologické věci jako větrné elektrárny, a jsou zde pozůstatky starých domů a je zvláštní tím, že má poměrně mladé lesy, což na mě tedy působí pozitivně, protože si pamatuji, že jako malý kluk jsem se tady v těch tehdy hlubokých lesích ztrácel.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Líbí se mi rašeliniště. A nelíbí se mi, co staví lidé. Já se ani nezamýšlím nad nějakým venkovským urbanismem, protože to je tak roztráštěné a různorodé a spíše zde převažují starší stavby. Kovářská se mi líbí jako celek, tedy kromě paneláků. Kovářská má jiný charakter, než ostatní vesnice.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Myslím si, že krajina tady je ledabytle využívaná. Jsou zde louky, které byly před revolucí obdělávány (na seno), pole se využívala, to po revoluci také padlo. Zrušily se státní statky, a pole zůstala na několik let ladem. A pak stát vymyslel systém dotací, což umožnilo, že si nějaký mafián pronajme pole, dostane na ně dotace, zaplatí firmě, která mu to poseká a to je všechno, co se s tím stane. Takže místní lidé na té okolní krajině nijak nehospodaří. To mají všechno v pronájmu cizí lidé.

Obecně alternativní zdroje jsou potřeba. Takže tomu jsem nakloněný. Ale je otázka, zda v našem případě, kdy nemáme zajištěno, že větrné elektrárny budou fungovat pořád, tak solární zdroje tu nemáme. A ten přísun energie z větrných elektráren nedokáže pokrýt potřeby.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Záleží, co všechno to přinese. Protože jakékoliv CHKO je omezení. Já bych k tomu přistupoval pozitivně.

c. *stav obce*

V čem vidíte potenciál vaší obce?

V turistickém ruchu.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Tím, kdyby se dala větší přednost našemu muzeu. Lidé musí mít za čím přijet, kde se ubytovat, kde se najíst a kudy sem přijet. Takže dopravní infrastruktura, veřejná dopravní obslužnost včetně vlaků.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Nedostatek peněz a lidská hloupost, která vede lidi k tomu, že si hrají jen na tom svém písečku.

34. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Byla tady nějaká průmyslová historie. Hornictví a zpracování železa. Po tom jsou zde pozůstatky minimální a řemeslná výroba, která zde také byla a byla zajímavá, tak ta vidět také není. A to, že tady byla za dob 30ti leté války nějaká bitva švédských vojsk, ale zajímavá, kterou zde podnikatel Kala zviditelnil, protože se kamarádil se Švédkou, tak to je sice zajímavá událost, ale v rámci 30ti leté války přehlédnutelná.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Od roku 1978.

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Navštívil, jen okrajově, protože to je uzavřená věc. To si dělají Němci a dělají to pro sebe. A já, byť k tomu mám vztah, k tradicím atd. tak jsem pro ně cizí.

Lidé jsou schopni dělat něco pro své okolí, pokud mají vyřešené své starosti. Když budou lidé ekonomicky zajištěni, budou mít svou práci, budou mít obecně méně starostí, tak pak budou více vstřícní k tomu dělat něco pro druhé. A tady je velká nezaměstnanost, tak pak mají lidé starosti, tak pak je těžké po nich chtít, aby se zapojovali do dění.

35. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: narozen 39

Vzdělání: vysokoškolské

Zaměstnání: marketing, PR

Příloha č.13: Přepis rozhovoru pan Frank - ředitel výrobního podniku, syn původních německých obyvatel.

3.5.2011, 9:30, Kovářská u pana Franka v kanceláři

36. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Já jsem se tu narodil. Mí rodiče se zde narodili. Nemohl bych žít v nížině. Život zde je krutý, ale neměnil bych. Mí rodiče byli Němci, máme zde své kořeny, známe ten kraj. Krušné hory nejsou jen české, jsou i na německé straně a vidím, jak oni jsou na to hrdí, že jsou Krušnohorci, a to mi tady trochu chybí.

37. kvalita života

a. subjektivní

Vždy záleží na tom, k čemu to přirovnáváte. Každý má nějaký svůj cíl, nějakou představu o kvalitě života. Někomu stačí jen chodit do práce, po práci jít na pivo, vyspat se a je to pro něj kvalita života. **Já si myslím, že už i ten moderní svět sem došel, máme internet, mobily, můžeme se bavit, auta – můžeme jezdit, dřív tu chodili všichni pěšky, všude byly v lese zkratky udělané, teď se tedy v rámci rozvoje turismu opět vytvářejí.** Jediné, co mi třeba vadí je to, že je tady zima. Takže když má člověk dům, tak protopí hrozně moc. Ale tím, že jsme skromnější, tak zase tolik neutrácíme. My jsme tady rádi, teď se navíc za poslední léta zvedla hodně ta příroda. Já jsem tu vyrůstal a viděl jsem mrtvé lesy. Když jsem byl hodně malý, tak jsem zažil ten krásný les, pak jsem povyrostl a tady se vše kácelo, vznikaly pláně, soušky, všechno bylo ošklivé. A ten les umíral, kvůli elektrárnám, životnímu prostředí. A po té revoluci se to začalo zvedat a teď jsem čím dál tím víc rád, protože jsou zpět zvířata, která odsud utekla, já některé ani neznám a říkám si, že je to paráda. Když jsem byl dítě, tak jsme jezdili do školy v přírodě. My tady z Krušných hor, jsme jezdili za čerstvým vzduchem někam do Beskyd. Tam jsem viděl tu nádheru, a teď ji máme my zpět. Je to taková odměna za to, že jsme tu vydrželi. Ale já myslím, že tam kde se člověk narodí, má ty kořeny a ty už ho nepustí. Já to vidím – máme spoustu příbuzných, co odsud museli odejít, nebo odešli dobrovolně v 68 a pořád je to pro ně domov. Jezdí sem a čím jsou starší, tím jezdí častěji.

Protože je to domov a mají to spojené s dětstvím, krásnými vzpomínkami a člověk to vyhledává.

b. *Jak ovlivňuje krajina Váš život?*

To už jsem také říkal, prostě bomba.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Jsem Krušnohorec.

c. *porovnání regionů*

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Ano. Karlovarský kraj mi přijde víc medializovaný, víc známý, atd. A víte co je zajímavé? Boží Dar, kde dříve byla hranice s Německem, je opravdu hranice. Nevím, čím to je, ale faktická hranice, i když tam není.

38. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. *spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?*

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Byl jsem 4 roky zastupitelem. Jinak jsem členem Muzea letecké bitvy nad Krušnohořím.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Málo. Spíš remcají, kritizují. Když jsem byl zastupitelem, tak jsem jim říkal, ať přijdou na zastupitelstvo a řeknou to tam. A to ne. Ale to myslím, že není jen problém Krušnohoří, ale obecně.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Řekl bych, že málo, že spíš se zapojují ti starousedlíci. Ale stává se teď v poslední době, že se z rekreatantů stává stálé obyvatelstvo. Že se jim tady tak líbí, že zde zapustí kořeny, a pak se tedy zapojují.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší, či starší ročníky?**

Řekl bych, že se v poslední době zapojují i mladší ročníky. Že říkají, že takhle už to dál nejde, musíme s tím něco udělat. Ale u těch mladých je to spíše takové povídání, ale skutek utekl.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

No je nádherná. Když tu žijete, tak to třeba tolik ani nevnímáte, máte své starosti, ale když sem někdo přijede, tak říká, jaká je to nádhera. A já pak jedu třeba na kole a řeknu si, že mají pravdu. Já mám za barákem to, za čím oni jezdí třeba 100 km. Já třeba lyžuji, ale je mnoho místních, kteří vůbec nelyžují, i když tady mají tu příležitost.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Co se mi tady nelíbí, tak že třeba spousta domů chátrá. Je to dáno i tím, že jsou nevyřešené majetkové vztahy po revoluci. Myslím si, že by v našem regionu mohlo být více turistických stezek, přijde mi, že jsme tu spíše taková divočina. A co se mi líbí? No prostě všechno. Čistá voda, krásný les, zima, když zrovna nefouká. Když si představíte, že dole je inverze a my tu máme nádherně, sluníčko, sníh, nikde žádné stopy.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Co mi trochu vadí, jsou ty větrné elektrárny. Já vím že říkají, že jsou ekologické, já si myslím, že nám to tady tu krajinu dost zničilo. Když jedete např. od Chomutova a tam vyjíždíte – my tomu říkáme na vysílačku, tam se vám otevřel takový krásný pohled, viděli jste celé okolí a teď tam vidíte jen ty bílé obludy. Ale říkám si, že tam nebudou věčně, že je to jen na chvílku, možná 30 let. Ale vadí mi to. Protože každý říká, jak tu máme ptačí zóny a klid, a pomalu se ani nesmí do lesa, a pak tu postaví tohle a to je v pořádku. Je v tom samozřejmě spousta lobby atd. Ale jako obecně nejsem proti větrným elektrárnám, ale tady mě to celkem ruší. Navíc si myslím, že z toho není zas takový přínos. Jestli z toho ty dědiny budou mít pár korun. Myslím si, že ten přínos bude u někoho jiného.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?**

Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu?

To ne. Už to tu skoro máme. A to by tady pak člověk pomalu nemohl ani dýchat. Je to těžké. Ono chránit krajinu ano, ale když pak vidíte tu druhou stranu, co to všechno přináší, tak to ne. To by pak člověk pomalu opravdu nemohl nic, ani na houby. A já myslím, že to vlastně není třeba. Když budou lidi rozumný, tak to není třeba. Spíš si myslím, že by to měly obce regulovat těmi územními plány.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Rekreace, zimní sporty. Představoval bych si, že jednou by to mohla být středisková, tréninková obec. My tu jinak máme všechno – i školu, ale jsme pořád taková Vesničko má středisková. Takže v turismu.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Spousta věcí. Udělat to zajímavé pro ty turisty. Tzn. penzionů tu máme dost, restaurací tu máme dost, ale co nám chybí, jsou turistické stezky. Máme tu spoustu památek, jsou tu různé šachty, doły. Tak udělat k tomu nějaké stezky. Je třeba spousta horníků, které to zajímá.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Hloupí lidé. Vše se pak těžko prosazuje. Např. máte muzeum, máte nějakou myšlenku, půlka lidí s vámi souhlasí, druhá ne, ti co souhlasí, se těch co nesouhlasí bojí atd atd. ale to je asi všude.

39. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Kovářská má dlouhou historii. Ale myslím si, že spousta lidí to ani neví. Já si myslím, že z historie by se měli lidé poučit, aby udělali něco dalšího lépe. Ta historie je něco, co by mohlo tu obec pozvednout. Tak si vzít z toho to, co je pro to třeba. Např. pro ten turismus. Byla tu první

vysoká pec v Čechách, málokdo to ví. Máme tu pozůstatky budov z té vysoké pece.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

odjakživa

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Každý rok se tu dějí vzpomínkové akce. Příbuzní i přátelé, kteří odsud odešli, tak sem jezdí. Jsou roztroušení po celém Německu a jsou rádi, že se tu opět všichni sejdou a popovídají si. Co se mi líbí, že v Anabergu žije tátův kamarád a ten se snaží pomáhat. Říká, že co bylo, to bylo, ale je to náš společný domov a pojdme něco udělat.

40. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 43

Vzdělání: středoškolské

Zaměstnání: ředitel výrobního podniku

Příloha č.14: Přepis rozhovoru paní Kepičová – starostka obce Kovářská

3.5.2011, 11:05, u paní starostky v kanceláři obecního úřadu v Kovářské

41. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Nacházíme se v Krušných horách, máme to štěstí nebo smůlu, že nejsme přímo na hranicích s Německem, protože my jsme obec, která je dost velká, nicméně lépe si nyní žijí obce, které jsou na hranicích, protože mají jiné specifikum. Jsme největší obec v okrese, máme cca 1300 obyvatel a máme zde dost drahý život, protože si musíme za vším dojíždět a služby zde nejsou tak dokonalé, obec nám stárne a máme málo práce. Jinak jsme v nadmořské výšce cca 800m a jsme cca 5 km od hranic.

42. kvalita života

a. subjektivní

Vzhledem k tomu, že mám stále práci, tak žiji normálně a já vždy říkám, že až si budu stěžovat, tak si budu stěžovat sama na sebe, protože musím tedy dělat vše pro to, abych žila líp a dobře. Takže já si nestěžuji, mám 2 dospělé dcery, obě vystudovaly, prožily zde mládí (já ne, já se přistěhovala. Jezdila jsem sem na hory, a když předseda národního výboru zjistil, že jsem učitelka, tak mi nabídl i byt, když sem půjdu učit. A tehdy se na byt dlouho čekalo. Já jsem původem z Chomutova). Mám auto, takže mě netrápí, zda je zde dopravní obslužnost či nikoliv, koupila jsem si i auto s náhonem na 4, protože si nedokážu představit, že bych se nedostala do Chomutova ke své nemocné mamince. Ale ti, co jsou odkázaní jen na autobusy, jsou chudáci. Máme jediné spojení na Kadaň – Klášterec – Vejprty. Spojení na Chomutov není žádné, to zrušili, což nechápu, jak mohl vůbec někdo dovolit. Dříve byla frekvence spojení tak častá, že se dalo jezdit na otočku, což teď neexistuje. Když chcete jít k doktorovi a nemáte auto, tak si musíte vzít dovolenou na celý den

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Já když jsem sem přišla, tak byly všude lesy. Trvalo to asi tak 10 let, kdy se nám ty lesy změnily v pahýly. Fotky toho šly i do světa, aby lidé věděli, jak my tady hrozně žijeme. Ale nyní už je to zhruba 10 let opět

dobré. Zalesňuje se a už je to jiná krajina. Celá naše rodina lyžuje, takže já mám hory ráda a jsem zde spokojená.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Nejbližší by mi byl výrok „obyvatel České republiky“, protože v současné době mám partnera, který žije v Praze, takže jsem poměrně často v Praze a vše má své kouzlo. Je mi vždy dobře tam, kde jsem s tím, s kým je mi dobře. Takže si myslím, že je jedno kde jsme, důležité je, že jsme v ČR

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Ano, někdy v zimě kvůli údržbě sněhu, protože několikrát jsme upozorňovali na to, že od cedule, kde je na Klínovci cedule, že začíná Západočeský kraj, je vidět, že je silnice jinak udržovaná, ale nebylo tomu třeba tak letos. Tak nevím, jestli si naši silničáři řekli, že dost už bylo připomínek. Ale jiný rozdíl nevidím.

43. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Nejsem, my tady ani moc spolky nemáme. Organizovala jsem burzy ruční práce, umím i paličkovat, drátovat, protože si myslím, že ruční práce k horám patří. Chtěli jsme dělat i výstavy, ale k tomu ještě nedošlo. Nyní jsem však 9. rok na úřadě a nevěnuji tomu již tolik času. Obě dcery umí ruční práce také, Tamara chodí i na kroužek, co mají ve Vejprtech, který si organizují samy.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Velice málo. Zapojují se jen tehdy, pokud jde konkrétně o jejich záležitost, tzn. o jejich pozemek, nebo o prodej nemovitostí atd. Jinak mě překvapuje, že máme např. v programu zdražení nájemného v panelových domech a nikdo se nezúčastní.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Tady velmi málo, protože jich tu moc nemáme. Jinak tomu určitě bude v Loučné. Jinak mám radost, že z rekreatantů se nám pomalu stávají obyvatelé. Když přestanou pracovat v údolí, tak zjistí, že se zde dá žít celoročně a zůstávají zde.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?**

To se nedá takhle říci. Teď bylo snad poprvé, že se před volbami zapojili mladí a tak to má být. Protože když já nevím kudy kam, tak se ptám mladých, protože pro ně to všechno připravujeme, protože oni zde budou bydlet a vychovávat děti. Takže když máme řešit něco, co je hodně do budoucnosti, tak se ptám mladých lidí. Z těch voleb se dostal do zastupitelstva jen jeden, shodou okolností je to můj bývalý žák. Do budoucna si myslím, že bude lepší, když tam budou i mladí, protože mají jiný názor na život a myslím si, že je správné, když se zkušenost spojí s tou mladou dravostí. Protože jediné tak se dá jít kupředu, protože když tam budou starší, tak to bude o klídku, aby se nic moc nedělo, nečeřilo, ono je to pohodovější, když jede vše ve starých kolejích, ale nevede to kupředu.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

V současné době už dobře. Jak jsem již zmínila, měli jsme zde ošklivé pahýly. Vždy, když jsem jela s dětmi do školy v přírodě a vracela jsem se, tak mi bylo do pláče, když jsem viděla, v čem tady vlastně žijeme. A už jen to, že my z hor, musíme jezdit někam, abychom byli na čerstvém vzduchu. Dnes už je to jinak. Dnes sem právě jezdí lidé za přírodou, za vzduchem, prostě tak, jak to má být.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Mně se život tady líbí. Kdyby se mi nelíbil, nejsem tady už dávno. A že by se mi vyloženě něco nelíbilo, tak to asi není.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Ty elektrárny jsou problém velký a palčivý, protože můj předchůdce měl v úmyslu vybudování větrných elektráren, nicméně to nakonec neprošlo, asi nebyl dostatek finančních prostředků a už se to dál nevyvíjelo a na mě díky tomu nebylo rozhodnutí, jestli ano, nebo ne. A když se teď postavily větrné elektrárny směrem na Přísečnici, tak mohu říci, že mi nevadí. Ale většině lidí vadí. Přijde mi to jako menší zlo, než uhelné elektrárny. Na této energii se mi líbí to, že když bude za 20 let něco novějšího, tak se prostě odmontuje. Přečetla jsem mnoho diplomových prací a článků na téma větrných elektráren, protože jsem chtěla vědět, jestli ano nebo ne. Je to levnější, je pravda, že na tom vydělávají soukromníci, kteří je mají a ne ta obec nebo stát, ale faktem zůstává, že je to čistá energie, nikomu neublíží. Samozřejmě, že horší by to bylo, kdybychom je měli hned u obce, to bych asi moc nadšená nebyla.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Tak to se pak míjí to, co jsem nyní zmínila, že mi větrné elektrárny nevadí, protože kde jinde by měly být, než v horách, ale proti vyhlášení CHKO nic nemám.

c. *stav obce*

V čem vidíte potenciál vaší obce?

O této záležitosti neustále diskutujeme. Jak prosadit obec, aby z toho bylo nějaké blaho pro obec. Hlavně aby to přineslo zaměstnanost, aby fungovala škola, protože jedno bez druhého nejde. A škola je jádro obce. A pokud si zavřeme školu, zavřeme se obecně. Každý, kdo se chce přistěhovat, se zajímá právě o to, zda je zde školka, škola atd. Já si myslím, že bychom se jednou měli orientovat na turisty a na služby pro ně. Protože pro žádnou výrobu, která by nás zaměstnala, zde prostor asi není, protože si to každý spočítá – vše se sem musí dovážet a odvážet a např. v zimě to není úplně jednoduché. Teď máme smlouvu o smlouvě budoucí na domov

seniorů. Má zájem soukromník a my mu chceme vycházet vstříc, protože to je zhruba 30 pracovních míst. A to je pro nás nesmírně důležité, aby se u nás takové věci děly. My jsme např. nyní dostali nemovitost od vojska a má vize je udělat tam regionální muzeum + nějaké kulturní akce + ubytování a zaměřit se právě na ty turisty. Vyzvala jsem i v německých novinách, zda nemají lidé něco, co by se do toho muzea mohlo dát, protože tady je málo lidí, co zde vyrůstali. A ti Němci mají větší vazby, byli zde od malička.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

My jsme např. nyní dostali nemovitost od vojska a má vize je udělat tam regionální muzeum + nějaké kulturní akce + ubytování a zaměřit se právě na ty turisty.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Nemáme územní plán. A nemáme ho z toho důvodu, že nám řekli, že by bylo nejlepší mít digitalizovanou mapu, to není náš problém, to je problém katastr. Úřadu. A současná urbanistická studie, která v současné době nahrazuje ten územní plán, je platná do r. 2015, takže podle toho se můžeme řídit. Prostě s legislativou státu je problém.

44. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Pominu-li historii. Mně nejvíce potěšilo to, že když jsme připravili fotografie pro domorodce, že z toho vzešlo, že když někdo říká, že to tady bylo dříve hezčí, že to není pravda. Že to zde tenkrát také nevypadalo nějak krásně, protože se vždy jednalo o chudý kraj a lidé se živili tím, co si doma udělali rukama. Paličkovali, šili sedla, vyráběly se sirky, plechovky. Nikdy zde nebylo, že bychom žili ze zemědělství a nikdy to tak ani nebude, protože ty podmínky zde pro to nejsou.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Od 1979

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Ano a navíc jsem iniciátorkou. A jezdím i na akce do Německa.

45. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 54

Vzdělání: středoškolské

Zaměstnání: starostka

Příloha č.15: Přepis rozhovoru pan Kubiš – starosta obce Nové Hamry

3.5.2011, 13:00, u pana starosty v kanceláři v obecním úřadě v Nových Hamrech

46. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

My jsme zhruba v centrálním Krušnohoří. My zde máme takové 2 celkem zajímavá sdružení – jedno si říká Sdružení centrálního Krušnohoří, to je kolem Klínovce, a druhé je Krušné hory západ, takový středozápad, dalo by se říci, a to pokračuje na Kraslice, Sokolov a dále. Dalo by se říci, že jsme tak zhruba v prostředku, trochu západněji.

47. kvalita života

a. subjektivní

Kdo se zde narodil, nebo zde vyrostl, nebo sem jen přijede, bude to hodnotit kladně. Ale život tady lehký tedy není. Buď je tady zima, což je 6 měsíců v roce, někdy i 7, zahřát se může tak 2 měsíce a to ještě někdy 1 měsíc z toho proprší. Takže kvalita nic moc, souvisí to hodně se službami. Jediné, co máme dobré, je dostupnost. Máme vlaky i autobus, což každá vesnice nemá. Ale služby jsou zde na velmi nízké úrovni. Bojujeme teď např. o poštu. Bojujeme o krám, ten byl několikrát zavřený. Doktor už sem nejezdí. Policie zmizela. Takže všechny ty běžné služby, které dřív existovaly, se ztratily. Zaměstnanost je tady špatná. V Hamrech je zaměstnáno, když to tipnu, 20 lidí. Takže ta kvalita života tady není nic mimořádného. Když to porovnáám s městem, je kvalita velmi slabá. Já jsem se zde narodil a vyrostl jsem tady, tak to mě tu drží, jsem zde doma.

Lidem se tu hrozně líbí, když přijedou jen na pár dní, na jaře, když se to zazelená, tak jsou unešeni a bydleli by tady okamžitě. Ale kdyby tu bydleli rok a projít si vším, co ten rok přináší, tak ten život jednoduchý rozhodně není. Jsou to opravdu „**Krušné**“ hory.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Celý život žijeme přírodě. Takže ta krajina ovlivňuje život každého tady. Dokonce si myslím, že ta krajina, která zde je, a když to porovnáám se snímky z předválečných let, tak my tu zarůstáme, stáváme se lesem. Dříve

to území byly ohromný pole, sem tam nějaký strom a stavení. Dnes, když se porozhlédnete, tak nevidí souseď na souseďa..jako malý kluk jsem ze svého domu viděl všechny domy, dnes vidím jen 3 střechy..A jsou s tím problémy. Lidé z města to mají tak, že se musí chránit, my to máme naopak. Protože jsme v lese, drží se nám tu zima dlouho, stíní to, sluníčka si neužijeme. Takže dnes se na obec útočí s kácením stromů, my pak bojujeme s magistrátem v KV, kteří říkají, že ne, že kácet se nesmí, stromy se musí chránit. Takže ta příroda nám tu trochu přerůstá. Neříkám, že by zde neměly být stromy, ale je jich tu až moc. Což je rozpolceno s tím, co si myslí ve městech.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

V první řadě jsem občan České republiky, na což jsem hrdý. Jinak jsem patriot, takže pak bych uvedl ty Hamry.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Abych byl upřímný, já to tam nějak mimořádně neznám. Občas tam jezdím, řekl bych, že to životní prostředí je tam horší, než tady. Zrovna Nové Hamry patřily k obcím, které byly nejméně zatíženy emisemi. To byla výjimka. My máme výhodu, že ze všech stran jsme obklopeni kopci, takže ty emise nás přeletí a nic se u nás nedrží, což je nesmírná výhoda této obce. A myslím si, že tam jsou na tom trochu hůř. Jednak je to dané tím dolováním – ta krajina je trochu rozbitá. Ale to prostředí tady je daleko lepší.

48. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Funguje zde fotbalový oddíl, hasičské sdružení, pivní spolek – a ten je nejaktivnější – pořádá různé výlety, taneční zábavu atd.

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Ne. Jsem starosta a mám toho už takhle dost.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Je tady velice malá skupina lidí, která se zapojuje do dění, ale podle mě je to velice slabé. To, co existovalo dřív, kdy lidé pomohli v obci něco uklidit, opravit, tak to už dnes neexistuje. S výjimkou hasičů, ti se ještě zapojují. Fotbalisti, ti se starají jen o svůj stadion, ale ostatní lidé si žijí doma u televize a nějak je nic nezajímá. Je to vidět např. na zasedání zastupitelstva, kdy přijdou 2 – 3 lidé. A když jich přijde 5, tak je to hodně. A většinou z toho důvodu, že potřebují řešit něco zajímavého pro sebe. Většina lidí to asi bere tak, že prostě ty věci nějak fungují.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Řekl bych, že prakticky vůbec.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?**

Je to tak napůl. Máme zde skupinu mladých, který zájem mají. Dokonce bych řekl, že polovina lidí v zastupitelstvu je věku 30 – 40. Ten průměr je velice dobrý. My máme asi 42 let průměr, což je na takovou vesnici dobré. Ti starší ještě někdy pomohou v okolí – umýt komunikace, vykácet stromy.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Řekl bych, že je tady nádherně. Takové položení, jako mají Hamry, má málokterá vesnice. A zvláště v Krušných horách. Většina těch vesnic je na nějaké náhorní planině, v zimě tedy zoufalé, jsou tam daleko horší podmínky jak tady. Horní Blatná nebo Pernink, Klínovec, Boží Dar .. ti to mají ještě drsnější. My jsme v krásném údolí, do jisté míry chráněni před polomy atd. Myslím si, že je to jedno z nejhezčích míst tady v Krušných horách.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Já bych neřekl, že se mi tu něco nelíbí. Mně se tady líbí.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Řekl bych, že je to podstatně horší, než to bývalo. Dnes tu máme spoustu luk, které se obhospodařují z 10%. Pamatuji dobu po válce, prakticky celé Hamry se sekaly, byla to udržovaná krajina, jako vidíte např. v Německu. Máme pronajato asi 30 ha obecních pozemků, které se posekají, něco málo se vypase, jsou zde asi 2 stáda ovcí, ale v podstatě ta krajina tady zplanila. Elektrárny nás trochu mívají. Tady ve vsi v údolí to nejde a na těch kopcích už jsou problémy s investicemi, protože všechno se tam musí přivést a je tam těžký přístup. Větrná elektrárna je zhruba 50m kolos, který sem po těch silnicích nikdo nedostane. A myslím si, že je to i dobře.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory? Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Já bych řekl, že už to tady začíná, ta Natura tu funguje už 10 let, CHKO je vlastně celá oblast od Hamrů výš směrem na hranice, tam je velké jezero, močály atd. Jako celek to chráněné není, ale určitá místa, co jsou zajímavá, chráněna už jsou. Já bych asi neřekl chránit všechno, protože Krušné hory začínají někde pod Nejdkem, tam asi není co chránit, ale některé oblasti zde bych chránil a to se zatím děje.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Především v té zemědělské výrobě, i když je to trochu na hranici. To zemědělství zde bylo dřív daleko víc rozvinuté. Samozřejmě těžba v lese, ale to dnes neživí moc lidí, protože technika dnes do těch lesů je velice dobrá. A v čem je velký potenciál a na čem se dnes pracuje, je rozvoj turistiky.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Kdyby nám občas někdo dopřál nějaké peníze. To je velice jednoduchá odpověď. Bez peněz se zde neobjeví a neudělá nic. Naše obec má rozpočet kolem 4 milionů, a to nám stačí akorát tak na tu údržbu a lidi, které tady platíme a na opravy komunikací. A na nějakou investiční

výstavbu, jako rekonstrukce hřiště, nový obecní úřad, ty peníze nejsou, to je hudba budoucnosti. Infocentrum, které zde máme, vzniklo právě po úvaze, že by se měl rozvinout turismus. Soukromník si zažádal o finance z EU a zřídil Infocentrum, zrekonstruoval restauraci na náměstí a penzion a pak ještě bývalý hotel kousek odsud. Ale teď je zrovna taková doba, že se sem nikdo nehrne, takže mám strach, aby to dřív nezastaralo, než se to pořádně využije

Co škodí rozvoji vaší obce?

Odliv mladých lidí především, nedostatek služeb obchodů atd. Ta obec je poměrně stará, velice rádi sem jezdí lidi za rekreací, ale na bydlení je to tady složité. Když je někdo v důchodu a pak už nemá auto, tak je to těžké, protože pro většinu věcí se musí jezdit do Nejdku. A nejhorší je to stárnutí obyvatelstva.

49. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Já už to vnímám trochu jinak. Před těmi 20-30 lety jsem to vnímal tak, že tady 2. světová válka zanechala hlubokou stopu Němců. Tady se po válce prakticky všechno vyměnilo. Tady zbylo 10 rodin původních a to ještě náhodou. Tenkrát tu vypukla obrna a ti, kteří zde zůstali, byli v karanténě a pak už se nedostali k odsunu. A více jak 95% lidí se sem pak přistěhovalo. Takže tu nikdo nebyl doma. Ti, kteří sem přišli z vnitrozemí (Praha, Plzeň, Rakovník atd.), tak ti se tu necítili nikdy jako doma a drželi si své domky někde např. u Prahy. A to byla taková složitá doba, že jsem se bál, že to tady zanikne. Samozřejmě vyrostla nová generace, tak už je to trochu jiné, většina těch lidí v produktivním věku se tady narodila, takže už je to trochu jiné.

Ta poválečná doba to poznamenala samozřejmě také. Zakázané pásmo, hraniční pásmo, takže celé vesnice a plochy se vylidnily. Dnes to ale hodnotím kladně, protože se tam vrátila příroda.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

od roku 1945

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Samozřejmě, tady probíhá pravidelně sraz vysídlených občanů. Dnes už to upadá. V 90. letech sem jezdily autobusy, dnes je to pár aut. Ale pravidelně se koná pouť, starají se o Jelení, což je zaniklá obec, kde zbyly 4 ze 150 domů, zbořil se tam kostel, takže tam udělali památník, o ten se starají, zaplatili ho.

Po válce to tu prostě bylo jiné. Ta křivda tu byla cítit. Okupovaný národ a Němce nenáviděli. To se změnilo v 70. – 80 letech s tou naší generací. Jednak jsme tu měli své spolužáky, kteří zde zůstali díky té obrně, pak také všichni pochopili, že nějaké dohady jsou naprosto zbytečné. Jinak kontakty jsou, jezdí sem, udržují kontakty, jsou tady různé spolky, které něco organizují. Já myslím, že dnes už je to jedno, jestli je člověk Čech nebo Němec, už se to tak nevnímá, ale po té válce ano. Bylo to ošklivé.

Co mě trápí je to, že jsme na okraji společnosti. Když člověk vidí, co zbytečných věcí se dělá ve městě a tady lidi chodí po blátivých cestách, tak to člověka mrzí. To je velký hřích. Tak jak se prohlubují rozdíly mezi lidmi, tak se prohlubují rozdíly mezi obcemi. Z EU se vůbec nepodporují obce do 500 obyvatel. A to samé se týká státní podpory. Nejlépe je na tom Praha, z té je světové město, menší města už jsou na tom hůř, ty už živoří a ty obce, to už je velmi špatné. A to je ohromná nespravedlnost. Vemte si, že lidé zde topí 7 měsíců v roce, tudíž mají větší náklady, ale mají nižší příjmy.

50. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 65

Vzdělání: středoškolské

Zaměstnání: starosta

**Příloha č.16: Přepis rozhovoru pan Horník – starosta obce Boží Dar, člen o.p.s.
Krušné hory-Erzgebirge**

3.5.2011, 15:25, u pana starosty v kanceláři

51. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Pokud bych to měl popsat: člověk se tu octne v syrovém prostředí, všeobecně drsná příroda, ale zejména klimatické podmínky, řekl bych extrémní co se deště a sněhu týče, protože toto prostředí je jedno z nejdeštivějších vůbec v Krušných horách. Pak samozřejmě síly větru, která je tu 8,3 m/s roční průměr. A to je opravdu extrém. V údolí nebo kdekoliv jinde je to samozřejmě jiné. A z toho samozřejmě vyplývá chuť/nechuť k pobytu zde, ať už se jedná o krátkodobý rekreační pobyt nebo přesídlení sem. Ten první případ se dá vždy „přežít“, jen tu není moc aktivit pro tu mokrou variantu, kdy jde pobyt doplnit jen o návštěvy muzeí. A pokud se jedná o ten dlouhodobý pobyt, tak vidím problém spíše u té něžnější poloviny obyvatelstva, protože ženy si hůř na tu zimu zvykají, jsou více teplomilnější. Od těchto podmínek, které tu panují, se pak odvíjí vše. Je pravda, že někteří, kteří se sem přistěhovali, se pak velmi rychle zase odstěhovali. My, ač tu nemáme ty vysoké hory, tak jsme ve stejné nadmořské výšce. Jsme území bývalých Sudet, tzn. nemáme krytá záda, nebo dlouho jsme je neměli, teď postupně vstupem do EU, tak se dá říct, že člověk může počítat to prostředí i za tou čarou, takže může přijít pomoc i tam odsud. Doposud to tak nebylo, byli jsme odkázáni na pomoc z českého údolí, což ještě pár let asi bude fungovat. A samozřejmě je tu historie, z které je to tu řídce osídlené a je to úplně jiné než v sousedním Německu. Tam všechny samoty a domy, které byly spíše jako roztroušená výstavba, tak to zůstalo. Kdežto u nás, co se mohlo, to se zbouralo, nechalo se pár vísek jako Boží Dar nebo Horní Blatná a ten zbytek úplně vymizel z té krajiny, na které se ještě následně podepsaly Státní statky, které v tom pásu Krušných hor, co mohly, tak scelily do jedné velké plochy, čímž té krajiny tvorbě nijak nepomohly, spíše naopak a teď teprve se to vrací tam, kde by to mělo být, a to přirozenou cestou. A ten, kdo si tu zvykne, tak to co tu má rád, je právě ta příroda. A co se obyvatel týče, tak je to tu směsice. Už tu není vlastně nikdo z těch, co byli odsunuti. Co se Němců týče, tak jsou tu ti, kteří sem byli odsunuti z jiných částí Československa a pak se tu vlastně dosazovalo, převážně ženami s dětmi, jejichž muži byli zabiti ve válce nebo byli zavřeni. Pak jsou tu lidé, kteří přišli jako já, pak jsou tu ti, kteří přišli po revoluci za podnikáním, a pak tu máme i Ukrajince, kteří sem přišli za prací. Nemáme tady Vietnamce, kteří jsou ale ve vesnicích okolo. Nemáme tu Romy. A teď je tu nový fenomén, je tu poměrně dost Holanďanů, ale i Němců, kteří se zde

usídlují na důchod. Takže je to tu neskutečná směsice lidí, kteří nemají a ani nemohou mít historii, tím pádem nemají ani tradice a jsme zde totálně bezbožní. Je tu taková zvláštní sorta lidí, kteří přišli ze sportovního prostředí, mají rádi sport a i se sem kvůli tomu nastěhovali.

52. kvalita života

a. subjektivní

Já jsem sem přišel na doporučení doktorů právě kvůli zdravotnímu stavu, byl jsem těžký alergik a astmatik. Od 7 let sem jezdím na lyže, takže jsem měl k tomu místu vztah. A já se tu zbavil astma, zbavil jsem se částečně senné rýmy. Kdybych zůstal v údolí, tak bych byl akorát pod práškama a tu kvalitu života bych si nemohl tak užívat. Kdo nezažil, tak to nedokáže ohodnotit. A jsem rád, že to samé jsem mohl poskytnout dětem. Samozřejmě tu chybí kultura atd. Nedalo mi to tedy to, co jsem čekal, že mi to dá a to je čas na vyžití. Já si zalyžuji lépe, když někam odjedu.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

viz. výše

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Nejbližší je mi samozřejmě obyvatel Božího Daru. A jsem samozřejmě patriot pro kraj. A pak by to byly ty Krušné hory.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Ústecké Krušnohoří je mi cizí, tím důlním průmyslem a tím, jak je to tam zdevastované. Přijde mi, že ty demografické problémy jsou tam mnohem větší a přetrvávají. Myslím si, že jedno máme stejné a společné a to je ta směska obyvatel. Když se podíváte do sousedního Jáchymova, z cca 2600 obyvatel je 600 Romů, což je obrovské číslo. Ale obdobnou situaci najdete ve Vejprtech. Existuje tzv. inteligenční potenciál a ten si myslím, že se usazuje více tady u nás. Inteligenční potenciál je samozřejmě i na druhé straně, ale tam se jim ještě nepodařilo se dostat z té fáze chataření na to trvalé bydlení. Kdežto tady je to tak, že ti lidé zde bydlí a do měst dojíždějí

za práci. Je to ta generace 40+. Tohle si myslím, že se v Ústeckém kraji neděje. Ale je možné, že se mýlím. A v Ústeckém kraji mi přijde, že vše chtějí nechat, tak jak bylo. A přijde mi, že na některých místech promarnili svoji šanci. Např. Hora Sv. Kateřiny vůbec nevyužila toho přílivu turismu.

53. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Jsem členem Hnutí Brontosaurus, které jsem před lety založil za účelem ochrany přírody. Pak jsem členem o.p.s. Krušné hory Erzgebirge, které sdružuje 4 města, Horní Blatnou, Abertamy, Boží Dar, Jáchymov, kde podporujeme historii hornictví a vše, co je s tím spojeno. Teď jsme např. převzali do správy Blatenský příkop a snažíme se o různé aktivity jako „stříbrná stezka“, dále se snažíme o zapsání některých hornických památek do UNESCO. Pak máme o.p.s. za účelem propojení Klínovce a sousedního Německa. **Ono jde o to být v tom dění, vědět, co se děje a případně na to navázat a dělat věci společně.**

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Začátkem 90. let hodně. Ale čím víc to město začalo dělat profesionálně, což má být, tak se dařilo lidem odebrat práci a ponechávat jim nějaké menší aktivity a to vedlo k jakési letargii lidí. Což je sice přirozené, ale nedošlo jim, že takové ty občanské aktivity musí vycházet od nich. V roce 1992 jsme tu měli 1. větrnou elektrárnu v Československu. Brali jsme to jako rodinné stříbro. Pak jsme chtěli udělat další, větší a profesionálnější, ale s rozmyslem a tak, aby nestínila obci. A zvedla se nevole. A šlo primárně o 1 člověka. A to přineslo tu zkušenost, jak 1 člověk dokáže rozbít vesnici, a to lidsky. A mělo to velký vliv na mezilidské vztahy. Pak bylo referendum, to zvolilo nestavět větrnou elektrárnu. Ale samozřejmě to se všechno přeneslo i na zastupitelstvo, a přicházelo se o lidi. A někteří se neuvědomují ten přínos určitých věcí obci a tu konkurenceschopnost obcí.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Jak kdy. Více samozřejmě chodí, když se jich to týká. Ale jsou tací, co chodí pravidelně, spíše se tedy jedná o ty, co bývali rekreatanty a teď zde již žijí.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?**

Ti mladší. 25 – 45. A to je dobře.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Je drsná. Když si vyjdete tady do lesa, tak jsou to úžasné prostory, úžasné scenerie, jsou tam úžasné porosty. Málokdo to ví, ale zde je 500 ha genofondu smrku ztepilého. Mně ta drsnost nevádí, já s ní nemám problém. Já jsem nejvíce uchvácen z Božidarskýho rašeliniště, kde je ta národní přírodní rezervace. Část je tedy rezervace, část má jen ochranu přírodního parku, kde by ochránáři také chtěli udělat rezervaci, ale já si myslím, že by tomu tak nemělo být. Podle mého názoru by se mělo umožnit lidem být té přírodě blíž. Zákazy se mnohdy nezmůže to, jako když se budu tvářit, že je to přirozené. A ty západy slunce jsou tam úchvatné. A to bych jinde nezažil.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Mně se nelíbí to scelení luk. Dále hospodaření v lesích před r. 1989, kdy se dělaly mnohdy dost drastické zásahy do přírody jako odvodňovací příkopy atd. A líbí se mi tu právě ty přírodní scenerie, které bych jinde neviděl.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Já nemám problém s větrnými elektrárnami, tam kde vím, že nejsou sídla atd. A já se k tomu stavím i tak, že až lidstvo najde jiný zdroj energie, tak větrnou elektrárnu jednoduše odmontujete. Co mi vadí je, že ty obce z větrných elektráren vlastně nic moc nemají.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Přiznám se, že nejsem moc příznivcem CHKO. Tady už je dost velká část chráněné území, jsme v Natuře 2000, a já se domnívám, že je to dostatečné. My víme, jak musíme postupovat, pokud něco chceme. Ale celoplošné ochrany bych se bál, vemte si jen Šumavu, co to všechno přináší. Zastávám názor, že nemůžete lidem zakázat chodit do přírody.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Cestovní ruch. A lidé by sem měli přijít pro tu příjemnou krajinu vhodnou pro turistiku.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Rozvíjet tratě pro turistiku a zkvalitňovat je.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Nic mě nenapadá.

54. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

To území býval prales. Vznikla z toho hornická činnost, která nám, pravda, hodně dala.

Následně tedy doly, které to tu hodně změnilo. Pak se o území nikdo nestaral a měli jsme tu nevýhodu, že Šumava byla pro mnoho lidí atraktivnější. A pak nastolení státních statků, o kterých už byla řeč. A pak to vysídlení.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

30 let

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

Velmi často. Ale v současné době už se toho moc neděje, protože lidé, o které šlo, vymírají.

**55. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.
Souhlas s uvedením osobních údajů.**

Věk: 57

Vzdělání: VŠ

Zaměstnání: starosta

Příloha č.17: Přepis rozhovoru pan Klímeš – vedoucí infocentra v Nových Hamrech

12.5.2011, 15:40, v infocentru v Nových Hamrech

56. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Nacházíme se na nejzápadnější části ČR a de facto Slovanstva, protože nic není západněji, než my. Nejzápadnější výběžek.

57. kvalita života

a. subjektivní

Musím říci, že v tomto koutě světa se žije krásně těm, kteří jsou zvyklí na drsnější prostředí. Není zde takové teplo, jako v Praze, Brně, Plzni...at' odsud jedeme kamkoliv, všude je lepší počasí, což je deptající a protivné, na druhou stranu, máme zde nádherné kopce, a já jsem nešťastný, když se dostanu do nížiny a vidím placatou krajinu. Tady, kam se vrátíte, je nějaký kopeček, já jsem celý život cyklista, a pro mě je to tady prostě sen, a hodím klidně za hlavu, že je zde horší počasí. Právě ta divokost zdejší krajiny – vždycky se říkalo, že prales je Šumava. Není tomu tak. Tam na každém rohu stojí nějaký ochranář, všude Vás vyhánějí, všude samé cestičky, samé cedule, nikam nesmíte. Tady můžete všude. Nikdo Vás nehoní, nikdo Vás nepronásleduje, má to samozřejmě i své nevýhody – v lese můžete potkat i někoho, kdo tam řádí, ale spíše ne. A opravdu, lidé, kteří sem přijíždějí na dovolenou, 9 z 10 přiznají, že netušili, jak krásné jsou Krušné hory, takové ryzí, sice kapku zanedbané, ale na dovolenou ideální.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Jak jsem již řekl, nemohl bych žít v rovině. Když jsme např. jeli za příbuznými na Moravu – samá placka. Ano, krásné, teplíčko, vínečko, všechno, ale placka. Krajina hodně ovlivňuje můj život. Kouknu z okna, vidím kopce, tu místní krajinu. Ale já jsem ten typ, co se vrací ze zahraničí a na hranicích si zpívá „Čechy krásné, Čechy mé...“ Jsem tady šťastný.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Já jsem se narodil v Brně. Od svých 9 let jsem Karlovarák. Označil bych se za lokálního patriota jako prase. Karlovy Vary jsou pro mě snobská

záležitost, momentálně žiji v Nové Roli. Ale díky tomu, že jsem celý život prožil v lázeňské zóně, pracoval jsem tam, jsem tam celý život, tak mi to přirostlo k srdci. Já jsem Karlovarák.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Určitě. Na Ústecku jsou doly. Abych pravdu řekl, já to tam moc neznám. Jsou tam větrné elektrárny, těch je tam poměrně dost. Mně nevádí a nejsem toho názoru, že by hyzdily krajinu, mně se to i líbí. My je tu nemáme. Jsou myslím 4 na Božím Daru, ale o dalších nevím. Nevím, jaký rozdíl bych tam našel. Kopce jsou tam prudší, silnice strmější, tady je to pozvolnější. Jinak mě žádný jiný rozdíl nenapadá.

58. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Nejsem členem a nikdy jsem nebyl. Jsem člověk, který nestranní, necpe se do žádných aktivit, já jsem na to příliš velký individualista, abych byl členem jakéhokoliv spolku. Já samozřejmě musím v rámci své práce propagovat Nové Hamry a okolí. Já obstarávám i internetové stránky Infocentra, kde pravidelně dávám aktuality, co se tady děje.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Co jsem tak postřehl za tu krátkou dobu, co tady jsem, tak se to dělí na lidi, kteří mají vrcholný zájem na tom dostat sem lidi, dostat sem turistiku, rozproudit to tady a pak na lidi, kteří to tady chtějí totálně zabednit, aby sem nikdo nejezdil, aby to tady bylo klidné. A to je ten problém. Např. silnice do Horní Blatné je v zimě neprůjezdná. A jak jsem se dozvěděl, ne všichni mají zájem na tom, aby se to spravilo a napřímo sem jezdili Němci, což paradox a dle mého názoru hloupost. Já jsem na té straně, co sem ty lidi dostat chce.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Nevím. Nemyslím si, že moc, spíš budou na té pasivní straně. Ta aktivní strana, to jsou ubytovatelé, provozovatelé sportovních areálů atd. to jsou ti, kteří chtějí, aby sem ta turistika dorazila, protože je to živí. Na druhou stranu chápu i ty chalupáře, protože jsem jím také byl a znám ten pocit, když mám někde chalupu a nikdo tam není.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?**

Neví.

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Oproti bolševickým časům nebe a dudy. Tenkrát to byly fabriky, komíny sem chrlily odevšad zplodiny, síru a já nevím co všechno, a to v kombinaci např. s kůrovcem nebo s větrem napáchalo pekelné škody. Klínovec tím byl vyhlášený. Fotky holých pahýlů na Klínovci byly všude. Teď je tam nádherně zeleno. Takže to se obrovsky pohnulo, od té doby, co se dbá na ekologii. Je zde nádherná, divoká, překrásná, zelená krajina. Je zde opravdu nádherně.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Co se mi líbí, to jsem již vše řekl. Nelíbí se mi silnice v hrozném stavu. Spousta zanedbaných stezek, cest atd., které by šlo určitě vylepšit. Nemusí to být dálnice nebo špičkové cestičky, ale vylepšit. Dále se mi nelíbí přístup některých místních lidí, právě ten xenofobní „tady je to naše, a co sem ti Němci a Rusáci lezou“ To mi hrozně vadí a to se dostáváme k těm Karlovým Varům. Já jsem hodně kosmopolitní člověk a nemám nic proti cestovnímu ruchu, myslím si, že to je to správné, co sem patří. Buďme rádi, že máme cestovní ruch a ne fabriky. A je třeba si uvědomit, že to nás živí.

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

Jak jsem již zmínil, větrné elektrárny mi nevadí. Na solární nemám vůbec žádný názor, nic moc o nich nevím. Těžba dřeva – díky těm polomům je

někdy hodně živelná a vznikají velké průseky v lesích, pak do toho foukne znovu a padá to ještě více. To si myslím, že by mělo jít ošetřit také trochu lépe. Co je hrozné, a to sem patří – já jsem z Nové Role a v tamním okolí se těží kaolín. Naštěstí, díky krizi, se nepodařilo realizovat několik projektů, které byly v této souvislosti naplánovány. A podle neověřených informací se vše děje tak, že jsou skupovány za nízké částky pozemky, o nichž se ví, že se tam nachází kaolín. Ty se pak nechají zaměřit a zaregistrovat jako chráněná ložiska kaolínu, tím pádem okamžitě stoupne cena, navíc, jakmile je to takto zaregistrováno, nesmí se v té dané lokalitě stavět, dělat žádný rozvoj. A tak je následně paralyzováno spousta okolních obcí - Sedlec, Nová Role, Hroznětín, Podlesí, Otovice – zkrátka ty obce, které mají na své hranici ložiska kaolínu, a to možná na nich už samotné stojí. Takže si vezměte, že já jsem kupoval dům na okraji klidové zóny, tak ten dům ztratí svou cenu, protože bude na okraji lomu. A navíc, místní kaolínky spotřebují pouze 7% toho, co on vytěží, zbytek jde na export. A přitom se jedná o registrované státní těžiště, co by nemělo jít na export. Oni sice argumentují tím, že důl zahrnou a rekultivují, ale už se jedná o umělou krajinu.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

To má dvě strany mince. Ta jedna je ta, kterou jsem popsal výše, na druhou stranu by to zde bylo sešněrované, jako na Šumavě.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Jedině v turistickém ruchu. Obrovský potenciál je právě v tom, že se zde sbíhají cyklostezky, běžecké tratě a jsou zde kvalitní sjezdovky, kde vyrostlo několik reprezentantů. A když se sem naučí lidé jezdit a ceny pro ně budou přijatelné, tak je tady velký potenciál.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Spolupráce samosprávy, podnikatelů a chalupářů.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Nedokážu říci.

59. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Původně zde bylo rozvinuté hornictví, tkalcovství, dřevařství a různá řemesla a to logicky ovlivňovalo mentalitu místního obyvatelstva, pak to všechno vyhnali. Např. Karlovy Vary, které mají stabilně 40 – 60 tis obyvatel, v té době mělo 40 českých rodin, takže se jednalo o německé prostředí. A pak se sem nastěhovali „nemakačenka“ Rumuni, cikáni, Bulhaři, Maďaři, Slováci. Nastěhovali se do těch krásných vil v Karlových Varech a teď tvrdí, jak je to jejich. Centrum měst nemá být pro místní, ti mají žít na periferii a v centru pracovat. Centra měst jsou pro turisty. A historie samozřejmě měla vliv – průmysl, turistika, lázeňství.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

46 let

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

...

60. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 55

Vzdělání: středoškolské

Zaměstnání: infocentrum

Příloha č. 18: Přepis rozhovoru paní Bendíková - kronikářka Spolku přátel piva

12. 5. 2011, 16:20, Nové Hamry u paní Bendíkové doma

61. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

Já ale nejsem z Hamer. My jsme se sem přistěhovali s manželem na důchod v roce 2002. Moc se nám to tady líbí. Jsme tady hlavně kvůli té přírodě. Můžeme chodit na houby do lesů. Ta příroda, je hned za barákem. Měli jsme byt v Blatné, ale tady je to lepší.

62. kvalita života

a. subjektivní

Pozitivně.

b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?

Taky pozitivně.

Výrok cítím se jako...? (obyvatel obce, lokality, regionu, státu)

Obyvatelka obce Nové Hamry.

c. porovnání regionů

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

Já to tam moc neznám.

63. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Jsem členkou Spolku přátel piva Nové Hamry. 1x za měsíc máme schůzi v hospodě, když jsme ti pivaři, když má někdo narozeniny, tak on zajistí občerstvení a my mu dáme dárky, na které vybíráme každý měsíc 50 Kč. Dále letos jsme např. dělali ples – velikonoční zábavu, děláme každý rok výlety na kole, chodíme na výlety po okolí.

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Moc ne. Řekla bych, že do 10 lidí.

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreatanti?

Málo.

- **Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?**

.....

b. stav krajiny

Jak byste popsal okolní krajiny?

Horská kopcovitá krajina, ale krásná.

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Líbí se mi tu všechno. Nevím, co by se mi tu nelíbilo

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

My tu ani nic moc nemáme, jsme příliš vysoko. Co se solárních elektráren týče, tomu já moc nefandím. Bez těch dotací to moc levné není a tu krajinu to rozhodně nekráší. Takže kdyby nám tu chtěli něco takového udělat, tak bychom asi nadšení nebyli.

- **Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.**

Pokud by se to uskutečnilo, tak by to bylo určitě dobré, protože pak by lidé tu přírodu respektovali. Ale bohužel se najdou i lidé, kteří nejsou ukázněni ani v těch chráněných oblastech. A myslím si, že zatím se u nás ta příroda spíše ničí, takže chránění má určitě smysl.

c. stav obce

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Jde hlavně o zimní turistiku, lyžování, v létě o cykloturistiku.

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Ted' je celkem problém, že sem lidé moc nejezdí, jak je ta krize. Je vidět, že nemají peníze. Jsou tu sjezdovky, je tu i trasa pro běžky, která vede až do Německa, takže toho tu je dost, ubytování také.

Co škodí rozvoji vaší obce?

Asi to, že tu pro obec nemáme tolik peněz, kolik bychom potřebovali.

64. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Já ani moc nevím. Nejsem tu zas tak dlouho.

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

2002

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

.....

65. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk: 68

Vzdělání: středoškolské

Zaměstnání: v důchodu

Příloha č.19 Vzor polostrukturovaného rozhovoru:

Místo a čas:

66. Jak byste popsali někomu, kdo to tady nezná, kde se nacházíme?

67. kvalita života

- a. subjektivní*
- b. Jak ovlivňuje krajina Váš život?*
- c. porovnání regionů*

Vnímáte rozdíl mezi karlovarským a ústeckým Krušnohořím?

68. aktivita/pasivita ve vztahu k místu a k místnímu společenství

- a. spolky, politická, sportovní, kulturní aktivita. Jsou v místě nějaké spolky, aktivity..atd.?*

Jste členem nějakého spolku, sdružení?

Jak se místní lidé zapojují do projednávání veřejných zájmů?

Jak se do projednávání veřejných zájmů v obci zapojují rekreativní?

- Zapojují se do projednávání veřejných zájmů více mladší či starší ročníky?
- b. stav krajiny*

Jak byste popsal okolní krajiny?

Co se Vám zde líbí a co se Vám nelíbí?

Jaký je Váš postoj k současnému využití krajiny - těžba, zemědělství, solární, větrné elektrárny.

- Jaký máte názor na případné vyhlášení CHKO Krušné hory?
Z hlediska konzervace krajiny, ochrany tradičního rázu.
- c. stav obce*

V čem vidíte potenciál vaší obce?

Jak byste tento potenciál rozvinul?

Co škodí rozvoji vaší obce?

69. historie a její vliv na současnou podobu života

Co si myslíte, že je v současnosti nejvíce znát jako pozůstatek historických událostí, které se odehrály v místě?

Jak dlouho tady žije vaše rodina?

Navštívil jste někdy vzpomínkové akce rodáků u vás v obci?

70. osobní data - Věk, vzdělání, zaměstnání, odkdy rodina respondenta žije v místě.

Souhlas s uvedením osobních údajů.

Věk:

Vzdělání:

Zaměstnání:

Příloha č.20 Mapa:

